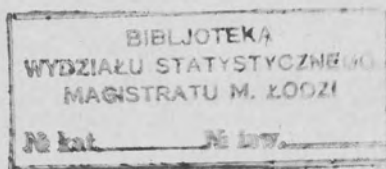

DZIENNIK ZARZĄDU

M. ŁODZI

WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA

WYDAWCA: ZARZĄD M. ŁODZI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ŁÓDŹ, PLAC WOLNOŚCI NR. 14, POKÓJ NR. 14, TELEFON 218-03

PRENUMERATA:	CENY OGŁOSZEŃ:
kwartalnie . . . . . Zł. 3.—	1 strona przed tekstem . Zł. 150.—
półrocznie . . . . . " 6.—	1/2 " " " " . " 80.—
rocznie . . . . . " 12.—	1 " za tekstem . . " 100.—
pojedynczy zeszyt . . . . " 1.—	1/2 " " " " . . " 60.—
	drobne po 10 groszy za wyraz.

Treść zeszytu 3-go z dnia 15. III. 1933 r.

1. Bronisław Ziemięcki: Budżet Zarządu m Łodzi na rok 1933/34 . . .	109
2. Mieczysław Kalinowski: Organizacja Zarządu Miejskiego w Łodzi . .	116
3. Przegląd ustawodawstwa, rozporządzeń i wyjaśnień władz	125
4. Kronika: I. Ogólna, II. Z życia samorządu łódzkiego, III. Różne	126
5. Głosy prasy: I. Dookoła nowej ustawy samorządowej. II. Ustawa podkopująca gospodarke miast. III. Chaos w elektryczności	134
6. Bibliografja	137
7. Protokół Rady Miejskiej	139
8. Sprawozdanie kasowe za miesiąc luty 1933 r.	160
9. Nekrolog i Ruch służbowy pracowników etatowych za miesiąc grudzień 1932 r. i styczeń 1933 r.	162
10. Instrukcje (dwie)	166
11. Okólnik Nr. 2 i Nr. 3	171
12. Ogłoszenia	172

BUDŻET ZARZĄDU M. ŁODZI NA ROK 1933/34

REFERAT PREZYDENTA MIASTA, BRONISŁAWA ZIEMIĘCKIEGO,
WYGŁOSZONY NA POSIEDZENIU RADY MIEJSKIEJ W DNIU 16 LUTEGO 1933 R.

Skutki długotrwałego kryzysu, szczególnie dotkliwe w życiu gospodarczym m. Łodzi, potęgują z dnia na dzień trudności gospodarki komunalnej. Rośnie zapotrzebowanie pomocy dla rodzin robotniczych, pozostających bez pracy w ciągu szeregu miesięcy, a nieraz i lat. Nędza w mieszkaniach robotniczych zmusza coraz większą ilość osób do ubiegania się o miejsca w szpitalach, wzrasta ilość ludzi, niezdolnych do pracy, rodzin, nie posiadających żywiciela, dzieci, pozbawionych całkowicie opieki. Z punktu widzenia potrzeb był uzasadniony wniosek, zgłaszany na Komisji Radzieckiej, powiększenia o parę milionów wydatków samorządu na cele opieki społecznej i zdrowotności. Niestety, wniosek ten pozostałby w obecnych warunkach martwą literą, gdyż zmniejszające się wpływy nietylko nie pozwalają na zwiększanie, lecz każą zmniejszać wydatki na zaspokojenie nawet palących potrzeb.

Jest to tragedją samorządów w takich zwłaszcza ośrodkach, jak Łódź, iż pomimo największych wysiłków nie mogą w całej pełni sprostać zadaniom opieki nad ludnością. Tem bardziej można się dziwić, iż mówi się i pisze, jakgdyby wielkie redukcje w wydatkach samorządowych były nie twardą koniecznością, lecz korzystnym sukcesem. Zapewne, twarda konieczność zmusza samorzady do tego, ale opinia publiczna za mało zdaje sobie sprawy z tego, czem w ogromnej swojej większości są te oszczędności i jak się one odbijają na życiu szerokich mas ludności niezamożnej. Z czynionych przez samorzady w latach ostatnich oszczędności w takich działach, jak: zdrowotność publiczna, opieka społeczna, oświata, zatrudnienie bezrobotnych, należałoby wysnuć wniosek, iż trzeba dalszy postęp tych oszczędności powstrzymać i szukać źródeł pokrycia na zaspokojenie tych koniecznych potrzeb.

A tymczasem niezależnie od tego, że już sam kryzys powoduje zmniejszanie się wpływów, maleją one i wskutek ograniczeń, czynionych przez nowe ustawy lub rozporządzenia. Już w ostatnich miesiącach nastąpiło ograniczenie stawek podatków od ładunków kolejowych i widowiskowego. Na ten ostatni nakładane są nadto inne jeszcze ciężary, jak: opłaty na Czerwony Krzyż i Fundusz Po-

mocy dla bezrobotnych. Utrudnia to potaniecie ceny biletów wejścia, odbija się na frekwencji, a co za tem idzie i na wpływach komunalnych z tego źródła. Niezmiernie ważną dla samorządu grupę płatników, mianowicie właścicieli nieruchomości, obłożył Skarb Państwa dodatkowo podatkiem kryzysowym, stawki zaś dodatku komunalnego dla miasta Łodzi obniżył i to właśnie w grupie nieruchomości najbardziej dochodowych. Przytem za jednym zamachem anulowano 7%-owy dodatek do poprzedniej stawki, który został wszystkim samorządom przyznany, jako częściowy ekwiwalent przełożonego na samorzady ciężaru w postaci dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli szkół powszechnych. Obciążenie z tego tytułu wynosi u nas ponad 400.000 rocznie. My — działacze samorządowi nie możemy zrozumieć kwalifikowania potrzeb samorządowych, jako drugorzędnych w porównaniu z wydatkami, umieszczanymi w budżecie państwowym bez względu na charakter tych potrzeb. Niektóre z nich, a zwłaszcza te, o których dotychczas mówimy, wysuwają się na plan pierwszy, jako potrzeby państwowe bez względu na to, czy są zaspakajane przez administrację rządową, czy samorządową, czy środki na ich pokrycie mają figurować w budżecie państwowym, czy w budżetach związków komunalnych.

Układając jednak preliminarz na rok przyszły, nie mogliśmy się kierować powyższymi rozważaniami i wynikającymi z nich postulatami; za podstawę trzeba było brać warunki, dziś istniejące, wytworzone przez obowiązujące przepisy prawne i sytuację gospodarczą. Co do tej ostatniej — musieliśmy się oprzeć na tych danych, które wynikają z realizacji budżetu tegorocznego do miesiąca stycznia włącznie. Żadne przewidywania dalszego rozwoju stosunków gospodarczych nie posiadają podstaw tak pewnych, ażeby można było wysnuwać z nich aż cyfrowe wskazania dla pozycji budżetowych. Określając więc ramy budżetu, przyjęliśmy, jako założenie, iż wpływy w roku przyszłym będą takie same, jak w roku bieżącym. Poczyniliśmy jedynie odpowiednie poprawki tam, gdzie następuje zmiana stawek podatkowych, jak to ma miejsce w dwóch wymienionych już przeze mnie wypadkach podatku ładunkowego i podatku widowiskowego. Przy takim założeniu, które — zdaniem mojem — jest jedynie możliwe, tem większe znaczenie ma czujność przy wykonywaniu budżetu. W warunkach ustalonych dopuszczalny jest pewien automatyzm. Wystarczy nie przekraczać kwot, przewidzianych na wydatki w budżecie. W zmiennych warunkach okresu obecnego należy ustawicznie czuwać, jak realizują się wpływy, i w miarę ich zmniejszania się — wyszukiwać oszczędności poniżej norm budżetowych.

Założenie, o którym wspomniałem, kazało nam zredukować dochody zwyczajne budżetu administracyjnego o zł. 1,863,525. Dochody te w bieżącym roku preliminowane są w wysokości zł. 25.703.754, na rok przyszły — zł. 23.840.229.

Wydatki zwyczajne musieliśmy preliminować nie tylko tak, ażeby zmieściły się w ramach, zakreślonych przez dochody. Należało dążyć do tego, ażeby uzyskać jaknajwiększą nadwyżkę dochodów zwyczajnych nad wydatkami, która byłaby przelana do budżetu nadzwyczajnego jako częściowe przynajmniej pokrycie niezbędnych wydatków nadzwyczajnych.

Wydatki zwyczajne na rok przyszły wynoszą zł. 23.186.868, podczas gdy na rok bieżący preliminowaliśmy zł. 24.477.620. Zmniejszenie więc wynosi zł. 1.290.752.

Zestawienie dochodów i wydatków na rok przyszły daje nadwyżkę

zł. 23.840.229

„ 23.186.868

w wysokości zł. 653.361.

(Sumy Komisji Skarbowo-Budżetowej Rady Miejskiej).

Oszczędności, czynione już w ostatnich paru latach, usunęły z naszego budżetu wszystko to, co można byłoby uznać za rzecz potrzebną, ale niekonieczną. W wielu pozycjach, jak naprz.: remonty i konserwacja budynków miejskich, odnawianie ruchomości miejskich, kwoty preliminowane w latach ostatnich należy uznać za niewystarczające, a jednak nie było możliwości ich powiększenia. To samo da się powiedzieć o dziale niezmiernie zaniedbanym i wymagającym kilkakrotnego powiększenia wydatków. Mam na myśli utrzymanie ulic i placów publicznych. Powtarzam niemal co roku, iż półtora miliona, przeznaczonych na ten cel przez miasto jest rążąc małe wobec fatalnego stanu jezdni i chodników. Mogliśmy jednak utrzymać kwotę dotychczasową, co wobec potaniaenia poszczególnych elementów w kalkulacji robót pozwoli, sądzę, na nieco większy program w tym dziale.

Zalecane z różnych stron zmniejszanie wydatków na administrację ogólną nie jest też rzeczą tak prostą. Zadania, wkładane na samorząd, w latach ostatnich nie zmalały, lecz urosły, w wypadku zaś, gdy pewne funkcje nam odebrano (mam na myśli egzekucję podatkową), trzeba było utrzymać nieomal ten sam aparat, przekształcając aparat egzekucyjny na poborczy, ażeby zapobiec zmniejszeniu się wpływów z powodu tej reformy. Jesteśmy też zdania, że z dozwolonego nam zmniejszenia poborów pracowników przez odebranie im 15%-ego dodatku komunalnego korzystać nie należy. W dość

krótkim okresie czasu pracownicy miejscy utracili dodatek 15%, dodatek 10% i 13-ą pensję. Dalsze obniżanie poborów sprowadza je poniżej minimum egzystencji na danym poziomie kulturalnym, a ma w dodatku ujemne wyniki gospodarcze, zmniejszając zdolność nabywczą bądź co bądź paru tysięcy ludzi. To też pobory w referowanym przeze mnie budżecie są przewidziane łącznie z 15%-owym dodatkiem komunalnym. A wobec tego, że według nowych przepisów wymaga to specjalnej uchwały na każdy rok budżetowy, Magistrat przedstawia Radzie Miejskiej odpowiedni wniosek. Oszczędności na poborach pracowników osiągnęliśmy w inny sposób. Cofnięty pracownikom dodatek 10%-owy odliczony był w roku bieżącym dopiero od sierpnia, podczas gdy w roku przyszłym za całe 12 miesięcy. Przystosowujemy preliminarz do faktycznej obsady stanowisk, nie zaś do statutu etatów, co również daje pewne oszczędności. Łącznie w samym tylko dziale pierwszym administracji ogólnej oszczędności na poborach pracowników wraz z ubezpieczeniami socjalnymi dają ponad zł. 350.000. Odpada również wydatek, preliminowany na rok bieżący w tym dziale, w kwocie zł. 186.000 na zaprowadzenie i kontrolę ruchu ludności wobec ukończenia w tym roku tych robót. Te same powody umożliwiły i w innych działach pewne oszczędności na poborach pracowników, tak naprz. na samych poborach służby szkolnej oszczędzamy około zł. 27.000. Wykorzystaliśmy wszelkie zniżki cen, co umożliwiło nam osiąganie poważnych oszczędności w szpitalach, domach wychowawczych, utrzymaniu dzieci na prywatnym wychowaniu, bez zmniejszania ilości osób, korzystających ze świadczeń. Tu i owdzie nawet byliśmy zmuszeni do powiększenia tej ilości, tak naprz. ilość dzieci, oddawanych na prywatne wychowanie, powiększona została z 762 do 880. To też wydatek na ten cel, mimo ogólnie czynionych oszczędności, musiał być powiększony o zł. 35.000. Zwiększamy też ilość dzieci w zakładach prywatnych z 281 na 325, aczkolwiek kwota na ten cel przeznaczona, dzięki zmniejszonej stawce, będzie mniejsza.

Znaczne oszczędności dało nam obniżenie komornego w wielu wynajmowanych przez Magistrat lokalach na potrzeby szkolnictwa, kwaterunku wojskowego, szpitali, biur administracyjnych i t. d.

Obniżenie stawek w szpitalach obcych dało nam oszczędności bez zmniejszania ilości chorych, tam umieszczanych. W dziale oświaty, poza oszczędnościami natury ogólnej, maleją wydatki na seminarja nauczycielskie wobec ich stopniowej likwidacji oraz na wieczorne szkoły powszechne wobec naturalnego ich zaniku. Potrzeby dorosłych osób, które nie przeszły jeszcze szkoły powszechnej, będą zaspakajane przez kursy dokształcające, pozostające w ścisłej łącz-

ności z ogniskami oświatowymi. Malejąca frekwencja w wieczornych szkołach zawodowych upoważnia do zmniejszenia preliminowanych sum. Muszę tu jednak zaznaczyć, że deklaracje Magistratu, iż wszelkie potrzeby w tej dziedzinie będą zaspakajane, utrzymujemy i nadal w mocy.

Działem, w którym kwota ogólna wydatków jest wyższa, niż w budżecie roku bieżącego, jest dział IV — spłata długów. Wynika to stąd, że na rok przyszły budżetowy przypadają raty paru pożyczek, które nie były jeszcze płatne w roku bieżącym. Rozpoczynamy spłacanie długu, zaciągniętego na budowę kanalizacji w Z.U. P.U., oraz spłatę długu, zaciągniętego przed paru laty w Lwowskim Zakładzie Ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków. Dług ten został zaciągnięty za pośrednictwem Banku Komunalnego. Jesteśmy w tej chwili w pertraktacjach co do okresu spłacania tego długu. W preliminarzu figuruje również kwota zł. 841.000, jako pierwsza z 5-ciu rat pożyczki, zaciągniętej w Szwajcarii na zakup akcji Elekrowni nowej emisji. Rozpoczęliśmy pertraktacje, zmierzające do tego, ażeby rok przyszły zwolnić od tej raty. Konkretnie sprawa ta będzie referowana Radzie Miejskiej po ukończeniu pertraktacji. Tak co do tych 2-ch pożyczek, jak i co do innych, dla obsługi których preliminowane są kwoty w dziale IV, kwoty te są dziś jeszcze problematyczne. Ustawa konwersyjna i przed kilku dniami dopiero ogłoszone rozporządzenia wykonawcze zmieniają bardzo znacznie oprocentowanie i okresy amortyzacyjne wielu pożyczek, z których i my korzystaliśmy. Ustalenie jednak ściśle kwot na odsetki i amortyzację będzie wymagało specjalnych rozmów z odpowiednimi instytucjami. Sądziliśmy, że opóźnienie budżetu umożliwi nam definitywne przedstawienie tych spraw. Niestety jednak, tak się nie stało, ponieważ zaś z budżetem dłużej zwlekać nie można było, musieliśmy go przedstawić Radzie Miejskiej w tym stanie, zastrzegając, że w dziale spłat długów nastąpić mogą poważne zmiany. Do tego, co już powiedziałem, dodać należy, że w dalszym ciągu pozostaje nieuregulowaną sprawa wielkiej pożyczki 2 milionów dolarów, zaciągniętej przez samorząd łódzki w Banku Gospodarstwa Krajowego. Pertraktacje na ten temat wszczęte były przed kilku miesiącami. Bank Gospodarstwa Krajowego badał dokładnie stan majątkowy i budżet m. Łodzi, później jednak nastąpiła przerwa w rozmowach, jak sądzę, wskutek przygotowywanych radykalnych zmian, dotyczących oprocentowania i amortyzacji różnego rodzaju pożyczek. Na podstawie danych, dziś posiadanych, można się spodziewać, że uda się kwotę, przewidzianą na spłatę długów, poważnie zmniejszyć. Osiągnięta oszczędność wraz z już preliminowaną nad-

wyżką 653.000 zł. dawałaby przelew na budżet nadzwyczajny. Ponieważ kwoty, jaką w tym dziale da się osiągnąć, nie da się jeszcze dziś określić, przeto i ta pozycja w budżecie nadzwyczajnym jest jeszcze niewiadoma. To jest jednym z powodów, dla których nie przedstawiamy jeszcze Radzie Miejskiej budżetu nadzwyczajnego. Zanim o tem kilka słów dalszych powiem, chcę nadmienić, iż po wyjściu z Komisji Radzieckiej budżet w dziale spłaty długów nie przewiduje kwot na obsługę miejskiej pożyczki obligacyjnej, wypuszczonej w okresie wojny. Magistrat, ze względów formalnych, widział się zniwołonym wnieść sumę zł. 300.000 na oprocentowanie obligacyj, licząc się z tem, że oprocentowanie to będzie niższe, niż projektowane dawniej, wobec tego, że obniżono oprocentowanie innych papierów, i licząc się z tem, że tak, jak i w innych papierach, uda się amortyzację rozpocząć dopiero za 3 lata. Komisja Radziecka stanęła na stanowisku, iż należy brać przede wszystkim pod uwagę konieczności życiowe. Z tego punktu widzenia należy się zgodzić, iż, skoro pozostają niezaspokojonemi najbardziej prymitywne potrzeby ludności, sprawa zwrócenia obywatelom sum, danych na potrzeby miasta w okresie wojny, może ulec odwłoce.

Wspomniałem przed chwilą o jednej z przyczyn, które nie pozwoliły nam jeszcze przedstawić Radzie Miejskiej budżetu nadzwyczajnego. Jest to niemożność ostatecznego określenia sumy, którą się da z budżetu zwyczajnego przelać na budżet nadzwyczajny. Również nieokreślone są jeszcze dzisiaj inne źródła pokrycia wydatków nadzwyczajnych. W instytucjach rządowych opracowuje się projekty robót, które mogłyby zatrudnić jaknajwiększą ilość osób. Do Sejmu został wniesiony projekt ustawy o funduszu pracy, którego celem ma być również finansowanie tego rodzaju robót. Magistrat posunął się już daleko w kierunku szczegółowego opracowywania projektów robót na zbliżający się sezon budowlany. Odpowiednie szczegółowe materiały złożyliśmy władzom rządowym i odbyliśmy z nimi szereg konferencyj. Brak jednak jeszcze decyzji, określających rozmiary pomocy ze strony rządu na prowadzenie robót. Projekty nasze dotyczą robót kanalizacyjnych, jako dalszego ciągu dotychczasowej budowy kanalizacji, budowy drogi Łódź-Łagiewniki, nowych bruków na ulicach i placach i robót plantacyjnych. Niezależnie od wspomnianych robót kanalizacyjnych, przygotowaliśmy projekty uregulowania rzek: Łódki, Bałutki i Jasieni, co miałoby ogromne znaczenie dla przylegających do tych rzek terenów, z których znaczna ilość dopiero po tej regulacji mogłaby się zabudowywać. Konieczną robotą inwestycyjną jest również wykończenie szkoły na ul. Rokicińskiej. Chciałbym uniknąć przedstawia-

nia Radzie Miejskiej budżetu nadzwyczajnego w tej formie, iż tylko strona wydatkowa jest określona, po stronie zaś dochodów są same znaki zapytania. Dlatego też, sędzę, iż lepiej będzie rozpatrzyć te sprawy wówczas, gdy będziemy mogli bardziej konkretnie mówić o źródłach pokrycia. Nie taję, że — aczkolwiek i w latach ubiegłych znalezienie tych źródeł przedstawiało znaczne trudności — dziś są one jeszcze większe. Miasto musi być bardzo ostrożne w poszukiwaniu dalszych kredytów, ażeby nie obciążać lat przyszłych, dalsze zaś wyciskanie oszczędności z budżetu zwyczajnego, jak to napewno wykaże dyskusja szczegółowa, staje się wręcz szkodliwe. Trzeba po raz nie wiem który już stwierdzić, że ciężar zatrudniania kilku tysięcy robotników przy obecnej strukturze budżetu jest ponad siły samorządu.

ORGANIZACJA ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

Wiele pisze się na łamach prasy codziennej oraz fachowej o samorządzie miejskim wogóle, a o ustroju władz miejskich, Rady Miejskiej i Magistratu, w szczególności, rzadko jednak porusza się temat niezmiernie ważny — organizację zarządów miejskich. A wszak od racjonalnej organizacji Zarządu Miejskiego — aparatu administracyjnego (biurowego) — przy pomocy którego Magistrat wykonywuje swe zadania: własne i poruczone — w dużej mierze zależy sprawna i celowa gospodarka władz miejskich. Artykuł niniejszy ma na celu zaznajomienie czytelnika z organizacją Zarządu Miejskiego w Łodzi.

*

Do roku 1924 organizacja Zarządu Miejskiego nie była ustalona. Brak było przepisów, któreby normowały ilość Wydziałów, zakres ich działania oraz ich wewnętrzną organizację. Funkcjonowały te agendy, które bądź stworzone zostały jeszcze przez władze okupacyjne niemieckie, bądź też których powstania domagało się życie. Dopiero w roku 1924 przystąpiono do gruntownej reorganizacji Zarządu Miejskiego. Ustalono ilość Wydziałów, opracowano ich statuty organizacyjne. Statuty te, uchwalone przez Radę Miejską w roku 1926, obowiązują z małymi zmianami do dnia dzisiejszego.

W obecnej chwili Magistrat m. Łodzi posiada 12 Wydziałów: Prezydjalny, Podatkowy, Finansowy, Oświaty i Kultury, Opieki Społecznej, Budownictwa, Zdrowotności Publicznej, Gospodarczy, Statystyczny, Kanalizacji i Wodociągów, Przedsiębiorstw Miejskich i Plantacyj Miejskich. Oznaczone są one cyframi rzymskimi od I do XII (Wydział Finansowy nosi Nr. IIa, Wydział VIII — Administracyjny został skasowany).

Prócz tych 12 Wydziałów Magistrat posiada jeszcze następujące agendy: Biuro Rady Miejskiej (znak R. M.), Biuro Wojskowe (VIIIa), Biuro Ewidencji Ludności (VIIIb), Urząd Kontroli Miejskiej (U. K.), Urząd Stanu Cywilnego (U. C.), Urząd Rozjemczy do spraw najmu (U. R.), Urząd Przemysłowy i Instancji (U. P.) i Urząd Zasiłkowy dla Bezrobotnych (U. Z.). Wydziały dzielą się na oddziały, oddziały na sekcje wzgl. referaty.

Wydział I Prezydjalny posiada 3 oddziały: Ogólny (sprawy ogólnomiejskie, reprezentacyjne i organizacyjne, sprawy dotyczące posiedzeń Magistratu, sprawy dotyczące stosunku Magistratu do Rady Miejskiej oraz władz nadzorczych, kontakt z prasą oraz wydawnictwo Dziennika Zarządu m. Łodzi), Personalny (sprawy dotyczące angażowania, zwalniania, awansowania, karania, ubezpieczenia pracowników miejskich), Prawny (obrona spraw miejskich w sądach i udzielanie porad prawnych). Oddział Ogólny ma 4 referaty: Sekretarjat Prezydjum Magistratu, Referat ogólno-organizacyjny, Referat protokołów oraz Referat Prasowy. Prócz tego ma on kontrolę nad t. zw. Centralną Ekspedycją (przyjmowanie pism przychodzących do Magistratu, segregowanie ich i rozsyłanie wydziałom oraz wysyłanie wszelkich pism, wychodzących nazewnątrz). Oddział Personalny posiada 4 referaty: ewidencji, rachunkowy, ubezpieczeń społecznych i dyscyplinarny. Oddział Prawny jest agendą samodzielną, podległą tylko administracyjnie Wydziałowi Prezydjalnemu. Prowadzi go radca prawny Magistratu. Instytucją podległą Wydziałowi Prezydjalnemu jest Archiwum Miejskie, złożone z Centralnej Składowicy Akt (przechowywanie akt i udzielanie z nich informacji) oraz Archiwum Akt Dawnych, placówki naukowej (patrz wydawnictwo „Rocznik Łódzki“). To ostatnie prawdopodobnie z czasem przejdzie do Wydziału Oświaty i Kultury.

Wydział II — Podatkowy — składa się z 5 oddziałów: Ogólnego, Wymiarowego Podatków Państwowych, Samoistnych Podatków Komunalnych, Rachunkowo-Statystycznego i Egzekucyjno-Poborczego. Oddział Ogólny załatwia sprawy organizacyjne, gospodarcze, personalne i budżetowe Wydziału. Oddział Wymiarowy Podatków Państwowych załatwia sprawy, związane z wymiarem i poborem podatku od nieruchomości, podatku od lokali, podatku od zbytku mieszkaniowego i podatku od placów budowlanych. Oddział Samoistnych Podatków Komunalnych załatwia sprawy, związane z wymiarem i poborem innych podatków komunalnych wzgl. dodatków do podatków państwowych, jak podatek: widowiskowy, hotelowy, ładunkowy, przemysłowy, spirytusowy i t. p., Oddział Rachunkowo-Statystyczny prowadzi księgi biercze, zestawia nakazy sekwestracyjne i wykazy zaległości podatkowych, zbiera podatkowy materiał statystyczny; wreszcie Oddział Egzekucyjno-Poborczy ściągają przymusowo kary administracyjne oraz inkasuje zaległości podatkowe. Każdy z Oddziałów dzieli się na referaty, których tu jednak wyliczać nie będę.

Wydział IIIa — Finansowy — posiada 3 oddziały: Główną Kasę

Miejską, Oddział Rachuby i Oddział Pożyczek Miejskich. Główna Kasa Miejska przyjmuje wpłaty, uskutecznia wypłaty, przechowywuje depozyty, przechowywuje i lokuje gotówkę i papiery wartościowe. Oddział Rachuby dzieli się na 3 referaty: kontroli, buchalterji i budżetowy. Referat Kontroli sprawdza wszelkie asygnacje kasowe przed ich zrealizowaniem w celu uzgodnienia z przepisami, uchwałami, budżetem i t. p. oraz kontroluje kasy podręczne i kasy wydziałowe; Referat buchalterji prowadzi wszelkie książki buchalteryjne; Referat budżetowy zaś opracowuje budżety, bilanse i sprawozdania rachunkowe. Oddział Pożyczek Miejskich prowadzi kontrolę wszelkiego rodzaju pożyczek, zaciąganych przez Gminę Miejską Łódź (obligacyjnych, wekslowych, hipotecznych i t. p.).

Swego czasu noszono się z zamiarem połączenia Wydziału Podatkowego z Wydziałem Finansowym w jeden Wydział Skarbowy, podobnie jak to ma miejsce w innych miastach, dlatego Wydział Finansowy nosi ten sam numer co Wydział Podatkowy z dodaniem litery *a*, ale już wkrótce zrealizowanie tego projektu zaniechano. Są to bowiem już tak duże Wydziały, że łączenie ich — słuszne w teorii — w praktyce bynajmniej nie przyczyniłoby się do usprawnienia administracji. Instytucją, związaną z działalnością Wydziału Finansowego, jest Komunalna Kasa Oszczędności m. Łodzi.

Wydział III — Oświaty i Kultury — posiada 3 oddziały: Oddział Szkolnictwa, Oddział Obowiązku Szkolnego oraz Oddział Kultury i Oświaty Pozaszkolnej. Oddział Szkolnictwa ma na celu zaspakajanie potrzeb szkolnictwa powszechnego, wynikających z ustaw, zakładanie i prowadzenie szkół średnich, zakładanie i prowadzenie przedszkoli; posiada on referaty: organizacyjno-personalny, gospodarczy, wychowania, szkół średnich i higieny szkolnej. Oddział Obowiązku Szkolnego ma na celu prowadzenie i nadzór nad powszechnym obowiązkiem nauczania elementarnego. Posiada referaty: Ewidencji, Kontroli i Karny. Oddział Kultury i Oświaty Pozaszkolnej ma na celu szerzenie i popieranie oświaty pozaszkolnej, kultury i sztuki drogą organizowania i utrzymywania szkół i kursów wieczornych zawodowych i doksztalcających, muzeów, bibliotek, teatrów, kinematografów oświatowych i t. p. Posiada referaty: szkolnictwa wieczornego, muzealno-bibliotecznego i teatralny.

Instytucjami podległymi Wydziałowi Oświaty i Kultury są: Pracownia Przyrodnicza, Pracownia Psychofizyczna, 12 przedszkoli, Gimnazjum Męskie, Szkoła Handlowa, 2 seminarja nauczycielskie: męskie i żeńskie (w stadjum likwidacji), Szkoła Pracy, 27 szkół zawodowych, 4 wieczorne szkoły powszechne, 7 ognisk oświato-

wych, biblioteka publiczna, 6 wypożyczalni książek dla dzieci, Wypożyczalnia książek dla dorosłych, 3 muzea (przyrodnicze, historyczne i etnograficzne), teatr, kinematograf oświatowy i galerja obrazów.

Wydział IV — Opieki Społecznej — posiada 3 oddziały: Oddział Ogólny, Oddział Opieki Otwartej i Oddział Opieki Zamkniętej. Oddział Ogólny załatwia: sprawy organizacyjne, budżetowe i personalne Wydziału, Oddział Opieki Otwartej załatwia a) sprawy opieki nad matką i niemowłciem (żłobki, pomoc lekarska, schronisko dla matek, rozdawnictwo mleka), b) sprawy dożywiania dziatwy publicznych szkół powszechnych oraz ochron społecznych, c) sprawy udzielania zapomóg w gotówce i w naturze niezdolnym do pracy, d) sprawy udzielania porad prawnych niezamożnej ludności w sprawach eksmisyjnych, alimentacyjnych i pracowniczych, e) sprawy walki z żebractwem i włóczęgostwem (domy noclegowe, domy zarobkowe). Oddział Opieki Zamkniętej organizuje i prowadzi zakłady opiekuńcze dla dzieci oraz schroniska dla starców i kalek, posiada on referaty: Gospodarczy, Opieki nad dzieckiem oraz opieki nad starcami i kalekami.

Wydziałowi Opieki Społecznej podlegają następujące instytucje: 5 domów wychowawczych, 3 domy dla starców, kalek i chronicznie chorych, 3 domy noclegowe dla mężczyzn i kobiet oraz 1 Dom Pracy.

Wydział V — Budownictwa — posiada 6 oddziałów: Ogólny, Drogowy, Pomiarów, Regulacji, Architektoniczny i Inspekcję Budowlaną. Oddział Ogólny załatwia sprawy organizacyjne, gospodarcze, personalne i budżetowe Wydziału. Do Oddziału Drogowego należy budowa i konserwacja jezdni i chodników, budowa i konserwacja mostów, nadzór nad robotami, wykonywanymi na ulicach miasta przez Elektrownię, Gazownię, Tramwaje, Wodociągi, Kanalizację, Telefony i t. p. Do Oddziału Pomiarów — opracowywanie planów pomiarowych miasta, zakup gruntów i sprawy hipoteczne. Do Oddziału Regulacji — opracowywanie planów zabudowy poszczególnych dzielnic miasta oraz sprawy, dotyczące parcelacji terenów budowlanych. Do Oddziału Architektonicznego — prowadzenie robót budowlanych w gmachach miejskich, dozór nad budową gmachów miejskich, wykonywanie robót budowlanych z mocy wyroków sądowych. Do Inspekcji Budowlanej — nadzór nad robotami budowlanymi w mieście i zatwierdzanie projektów budowlanych. Zauważyć tu należy, iż nazwa: Oddział Architektoniczny nie jest właściwa, że Oddział Pomiarów należałoby połą-

czyć z Oddziałem Regulacji w jeden Oddział i że Inspekcja Budowlana jest oddziałem autonomicznym. Wydziałowi Budownictwa podlega przedsiębiorstwo miejskie — Warsztaty Mechaniczne.

Wydział VI — Zdrowotności Publicznej — posiada 4 oddziały: Ogólny, Szpitalnictwa, Sanitarny i Weterynaryjny. Oddział Ogólny załatwia sprawy organizacyjne, personalne, gospodarcze i budżetowe. Oddział Szpitalnictwa ma na celu zakładanie i utrzymywanie szpitali, ambulatorjów, laboratorjów i t. p. W ogólności należy do zakresu jego działania udzielanie chorym pomocy lekarskiej. Oddział Sanitarny ma na celu zapobieganie chorobom wśród ludzi. Prowadzi on Izbę Odkażającą, zakłady kąpielowe, dozory sanitarne, Pracownię Bakterjologiczną, Dom Izolacyjny i t. p. Oddział Weterynaryjny prowadzi walkę z chorobami wśród zwierząt, sprawuje kontrolę nad stajniami, oborami, chlewami i t. p., nad ubojem zwierząt w rzeźniach, nad jatkami, masarniami, sprzedażą ryb i t. p., nad usuwaniem i niszczeniem padliny, nad obrotem handlowym zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego. Każdy z oddziałów Wydziału Zdrowotności Publicznej dzieli się nie na referaty, lecz na sekcje. Sekcyj tych wyliczać nie będę.

Wydział Zdrowotności Publicznej posiada następujące instytucje: 6 szpitali (powszechny, zakaźny, chirurgiczny, weneryczny, gruźliczy i zapasowy), 2 sanatoria dla gruźliczych, aptekę szpitalną, pracownię bakterjologiczną, prosectorjum, izbę odkażającą, dom izolacyjny, pogotowie ratunkowe, 3 ambulatorja ogólne, przychodnie: przeciwgruźliczą, przeciwjagliczą, przeciwrakową i przeciwweneryczną, poradnie: przedślubną i świadomego macierzyństwa, instytut roentgenowski, ambulatorjum dentystyczne, 2 zakłady kąpielowe, 5 dozorów sanitarnych, 3 dozory weterynaryjne, tanią jatkę, 2 stacje badania mięsa.

Wydział VII — Gospodarczy — posiada 2 oddziały: Oddział Administracji Majątku Miejskiego i Oddział Zaopatrywania. Wydziału tego rodzaju nie spotykamy prawie nigdzie. Ma on na celu: administrowanie nieruchomościami miejskimi wzgl. wydzierżawionymi przez miasto, wyszukiwanie i dysponowanie lokalami dla potrzeb miasta, ewidencję i pieczę nad inwentarzem ruchomym miasta, utrzymywanie porządku na posesjach, ulicach i placach miejskich (Oddział Administracji Majątku Miejskiego) oraz zaopatrywanie wszystkich instytucyj miejskich w artykuły spożywcze i opałowe, w materiały kancelaryjne, księgi i druki, w meble i różnego rodzaju utensylja biurowe (Oddział zaopatrywania).

Wydziałowi Gospodarczemu podlegają następujące instytucje: o-

siedle mieszkaniowe, majątek Łagiewniki, majątek Rszew i tabor miejski.

Dawny Wydział VIII — Administracyjny — składa się z Biura Wojskowego — VIIIa — oraz z Biura Ewidencji Ludności — VIIIb. Wydział ten powstał z chwilą ukazania się rozporządzenia o ewidencji i kontroli ruchu ludności. Połączył on w jedną całość administracyjną dawne samodzielne agendy: Urząd Stanu Cywilnego, Biuro Ksiąg Stałej Ludności, Urząd Meldunkowy i Biuro Wojskowe. Na wcielenie do tego Wydziału Urzędu Stanu Cywilnego i Biura Wojskowego Urząd Wojewódzki Łódzki nie wyraził zgody, wobec czego Wydział ten przestał istnieć. Biuro Ewidencji Ludności ma na celu: a) rejestrację całkowitego ruchu ludności przez prowadzenie meldunków, b) prowadzenie Biura Adresowego, c) wydawanie dowodów osobistych, d) prowadzenie rejestru stałych mieszkańców, Biuro Wojskowe: a) prowadzenie rejestru poborowych, b) sporządzanie spisów poborowych, c) dostarczanie kwater wojskowych, d) prowadzenie ewidencji zwierząt pociągowych i środków komunikacyjnych, e) udzielanie zasiłków rodzinom rezerwistów, f) współdziałanie z władzami administracyjnymi i wojskowymi w sprawach poborów.

Wydział IX — Statystyczny — ma na celu gromadzenie i opracowywanie materiałów dotyczących statystyki wszelkich przejawów życia, wydawanie specjalnych publikacji, przeprowadzanie spisów i rejestracji statystycznych i t. p. Posiada kancelarię i 3 sekcje: demograficzną, statystyki administracyjnej i społecznej oraz statystyki gospodarczej.

Wydział X — Kanalizacji i Wodociągów — jest wydziałem, posiadającym dość szeroką autonomję. Ma on na celu budowę urządzeń kanalizacyjnych (o budowie wodociągu narazie niema mowy). Posiada 5 działów: Ogólny (organizacja, personel, budżet, księgowość), Techniczny (opracowywanie planów i kosztorysów szczegółowych), Gospodarczy (zakup i dostawa na miejsce robót materiałów budowlanych), Budowlany (budowa poszczególnych odcinków sieci) i Eksploatacyjny (inspekcja i konserwacja sieci, zatwierdzanie planów przyłączeń, pobór opłat kanalizacyjnych). Z dniem 1 kwietnia 1933 roku Wydział ten zostanie przekształcony na przedsiębiorstwo miejskie pod nazwą „Kanalizacja i Wodociągi m. Łodzi”.

Wydział XI — Przedsiębiorstw Miejskich — ma na celu sprawowanie kontroli nad jedynym przedsiębiorstwem miejskim w dosłownym znaczeniu tego słowa — Gazownią Miejską oraz nad przed-

siębiorstwami koncesjonowanemi, jak: rzeźnia, elektrownia, tramwaje. Prócz tego należy do jego kompetencji: dozór nad handlem rynkowym w mieście i pobór opłat za prawo handlowania w halach i na rynkach miejskich. Tak zwane przedsiębiorstwa komunalne w rozumieniu rozporządzenia o kasowości i rachunkowości związków komunalnych Wydziałowi Przedsiębiorstw Miejskich nie podlegają. Nadzór nad nimi sprawują właściwe Wydziały Zarządu Miejskiego. I tak nad Komunalną Kasą Oszczędności — Wydział Finansowy, nad Kinem Oświatowym — Wydział Oświaty i Kultury, nad Domem Pracy — Wydział Opieki Społecznej, nad Warsztatami Mechanicznymi — Wydział Budownictwa, nad Apteką Miejską — Wydział Zdrowotności Publicznej, nad Taborem, Osiedlem Mieszkańciewem i Majątkami Rolno-Leśnymi — Wydział Gospodarczy, nad Zakładem Hodowli Roślin — Wydział Plantacyj Miejskich. Wydział Przedsiębiorstw Miejskich dzieli się na 2 oddziały: koncesyjny i targowiskowy.

Do kompetencji Wydziału XII — Plantacyj Miejskich — należy zakładanie i utrzymywanie w należyтым stanie parków, zieleńców i skwerów miejskich, opieka nad drzewostanem ulicznym, hodowla drzew i krzewów ozdobnych, uprawa niezabudowanych gruntów miejskich. Posiada on dział administracyjny, dział techniczny, 3 okręgi plantacyjne, Zakład Hodowli Roślin oraz Zakład Hodowli Drzew i Krzewów.

Biuro Rady Miejskiej załatwia sprawy, związane z reprezentacyjną działalnością Rady, przygotowuje wnioski na Radę Miejską, prowadzi protokoły Rady i Komisji Radzieckich.

Urząd Stanu Cywilnego rejestruje ruch naturalny ludności wyznań niechrześcijańskich i sekt chrześcijańskich oraz bezwyznaniowej.

Urząd Rozjemczy do spraw najmu rozpatruje jako I Instancja sądowa wszelkiego rodzaju sprawy, wynikające ze stosunku najmu między właścicielami domów i lokatorami lub też lokatorami i sublokatorami. Podlega ogólnemu nadzorowi ze strony Prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi.

Urząd Przemysłowy I Instancji załatwia wszelkie czynności, nałożone na gminę przez rozporządzenie o prawie przemysłowem. Sprawuje on nadzór nad wykonaniem przemysłu i prowadzeniem handlu oraz opiekę nad rzemiosłem. Posiada referaty: Przemysłowy, Koncesyjny, Karno-Administracyjny i Korporacyj rzemieślniczych.

Urząd Zasiłkowy dla Bezrobotnych jest instytucją zastępczą Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Łodzi i ześrodkowuje działalność miasta na polu akcji pomocy dla bezrobotnych.

Urząd Kontroli Miejskiej ma za zadanie kontrolowanie działalności poszczególnych wydziałów Zarządu Miejskiego. Podlega on bezpośrednio Prezydentowi miasta. Różni się jednak znacznie od Urzędu Kontroli Miejskiej w Warszawie i zatrudnia tylko 4 pracowników (naczelnika, 2 referentów i 1 kancelistę). Kontrola stała poszczególnych wydziałów Zarządu Miejskiego należy bowiem w pierwszym rzędzie do Wydziału Prezydjalnego (kontrola administracyjna) i do Wydziału Finansowego (kontrola finansowa). Urząd Kontroli Miejskiej kontroluje jedynie dorywczo i niespodziewanie stan kas i magazynów wydziałowych oraz lustruje gruntownie przynajmniej raz do roku działalność każdego z wydziałów. Na podstawie wyników lustracji są wydawane przez Prezydenta miasta odpowiednie zarządzenia.

*

Tak w ogólnych zarysach przedstawia się organizacja Magistratu m. Łodzi. Nie jest bynajmniej wzorowa, zawiera szereg usterek i dlatego w najkrótszym czasie będzie musiała nastąpić rewizja podziału Magistratu na wydziały, oddziały i referaty. Zdaniem mojem — Wydziały nie powinny być duże. Należałoby dążyć raczej do zwiększenia ilości Wydziałów już funkcjonujących (przez wydzielenie w samodzielne jednostki administracyjne Oddziału Prawnego z Wydziału Prezydjalnego, Urzędu Weterynaryjnego z Wydziału Zdrowotności Publicznej i Inspekcji Budowlanej z Wydziału Budownictwa). Zbyt wielka centralizacja jest, jak wykazuje praktyka, szkodliwa. Małe wydziały są bardziej ruchliwe, naczelnik zaś w takim wydziale łatwiej może opanować całą jego gospodarkę. Kontakt między wydziałami można utrzymywać drogą odbywania konferencji międzywydziałowych, a nie koniecznie drogą przesyłania akt. Zresztą działalność poszczególnych wydziałów tak się wzajemnie zająbia, że, chcąc, aby każda sprawa mogła być załatwiona prawie przez jeden tylko wydział, należałoby stworzyć zaledwie kilka wydziałów, i tak: 1) Wydział Ogólno Administracyjny, któryby połączył w jedną całość Wydział Prezydjalny, Oddział Zaopatrywania Wydziału Gospodarczego, Wydział Statystyczny oraz Urząd Stanu Cywilnego, Urząd Kontroli Miejskiej, Biuro Wojskowe, Biuro Ewidencji Ludności i Urząd Rozjemczy do Spraw Najmu; 2) Wydział Skarbowy, złożony z wydziałów: Podatkowego i Finansowego oraz Oddziału Administracji Majątku Miejskiego Wydziału Gospodarczego; 3) Wydział Techniczny, powstały ze złączenia Wydziału Budownictwa z Wydziałem Przedsiębiorstw Miejskich i Wydziałem Plan-

tacyj Miejskich oraz Urzędem Przemysłowym I Instancji, 4) Wydział Oświaty i Kultury i wreszcie 5) Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej, któryby załatwiał sprawy Wydziałów Zdrowotności Publicznej i Opieki Społecznej oraz Urzędu Zasiłkowego dla Bezrobotnych. Takie rozwiązanie sprawy byłoby jednak bardzo niewskazane, aczkolwiek są zwolennicy tego systemu.

Ze względu na szczupłe ramy niniejszego artykułu nie jestem w stanie opisać szczegółowo organizacji każdego wydziału i określić kompetencji ławnika, naczelnika Wydziału, kierownika Oddziału i referentów. Muszę tylko zaznaczyć, że struktura organizacyjna Magistratu m. Łodzi pod tym względem znacznie różni się od struktury organizacyjnej Magistratu m. Warszawy.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA, ROZPORZĄDZEŃ i WYJAŚNIEŃ WŁADZ

BUDŻETY, KASOWOŚĆ i RACHUNKOWOŚĆ ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH

Z rozporządzeń dotyczących samorządu terytorjalnego, jakie ukazały się w pierwszych 12 numerach z roku 1933 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej zasługują na omówienie tylko dwa, a mianowicie:

1. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1932 roku wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 11/33 poz. 71) i

2. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1932 roku wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o kasowości i rachunkowości związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 11/33 poz. 72).

Pierwsze rozporządzenie zawiera w 59 paragrafach postanowienia dotyczące: a) zasad ogólnych budżetowania w związkach komunalnych, b) podziału budżetu administracyjnego, c) wydatków budżetu administracyjnego, d) dochodów budżetu administracyjnego, e) formularza budżetowego, f) wykonania budżetu, g) przenoszenia i zamykania kredytów, h) nadwyżek i niedoborów budżetowych, i) terminu i sposobu zestawiania preliminarza budżetowego, j) zatwierdzania preliminarza budżetowego. Wchodzi ono w życie niezwłocznie i kasuje 6 rozporządzeń Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Skarbu, dotyczących tej kwestji, żadnych jednak zasadniczych zmian do przepisów o budżetowaniu w związkach komunalnych nie wprowadza.

Drugie rozporządzenie zawiera w 54 paragrafach postanowienia dotyczące: a) kasowości związków komunalnych, b) rachunkowości związków komunalnych, c) rachunkowości zakładów komunalnych, d) sprawozdań rocznych i kontroli kasowo-rachunkowej. Kasuje ono 2 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Skarbu z marca i sierpnia 1927 roku dotyczące tej kwestji wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1933 roku i nakłada na związki komunalne obowiązek opracowania i przedłożenia władzom nadzorczym do zatwierdzenia w terminie do dnia 31 grudnia 1933 roku szczegółowych swych instrukcyj kasowo-rachunkowych.

KRONIKA

I. OGÓLNA.

ZMIANA NA STANOWISKU WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

W dniu 5 lutego 1933 roku p. Wojewoda Łódzki Władysław Jaszczółt opuścił Łódź, przechodząc na stanowisko wojewody wileńskiego. Stanowisko wojewody Łódzkiego objął pan

Aleksander Hauke-Nowak, dotychczasowy dyrektor departamentu politycznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

POŻEGNANIE WOJEWODY WŁADYSŁAWA JASZCZOŁTA

W dniu 5 marca 1933 roku w sali Towarzystwa Kredytowego w Łodzi odbyło się uroczyste pożegnanie ustępującego wojewody Łódzkiego pana Władysława Jaszczółta. Po przemówieniach reprezentantów społeczeństwa wręczono p. wojewodzie adres ludności Województwa treści następującej:

Czcigodny Panie Wojewodo.

Długoletnia, bo bezmała 7 lat trwająca działalność Twoja na stanowisku Wojewody Łódzkiego, zjednała Ci rzetelne uznanie, głęboki szacunek i gorącą sympatię całej ludności Województwa.

W tym ośrodku pracy i produkcji przemysłowej, gdzie ścierają się tak różnorodne i skomplikowane interesy społeczne i gospodarcze, stale prowadziłeś politykę w duchu polskiej racji stanu — uczciwie, spra-

wiedliwie i bez jakichkolwiek odchyleń i to w stosunku do wszystkich obywateli bez różnicy wyznania i narodowości.

W dobie ciężkiego kryzysu gospodarczego czuły na dolę szerokich rzesz bezrobotnych daleś impuls szlachetnej inicjatywie rozwijania pierwiastków społecznej zaradności i samopomocy, a swoją nieustanną współpracą w organizowaniu ofiarności publicznej przyczyniłeś się w niemałym stopniu do pomniejszenia niedoli przez los wydziedziczonych.

Nieskazitelną czystość Twego charakteru, moralność polityczną, wreszcie ujmującą prostotę Twoją zdobyły Ci serca całej ludności Województwa Łódzkiego, która Cię z wielkim żalem żegna i życzy Ci na nowej placówce równie owocnej i twórczej pracy dla dobra Narodu i Państwa.

O OBNIŻENIE CZYNSZU KOMORNIANEGO

Trwające od dłuższego czasu, a pogłębiające się z dniem każdym przesilenie gospodarcze i w związku z tem zubożenie ludności robotniczej, rzemieślniczej, jak i drobnego handlu — doprowadziło do tego, że płacenie komornego w wysokości obecnej staje się coraz trudniejsze dla szerokich mas ludności miast. Ilość lokatorów, zalegających w opłacie czynszu komornianego stale wzrasta, w związku z tem powiększa się ilość spraw sądowych o eksmisje, które częściowo są wykonywane i staną się katastrofą na wiosnę roku bieżącego.

Wobec powyższej sytuacji, Magistrat — na skutek uchwały Rady Miejskiej — zwrócił się do Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Pana Prezesa Rady Mi-

nistrów i Pana Marszałka Sejmu Rzpłtej Polskiej z prośbą:

1) o obniżenie czynszu komornianego o 50 proc.,

2) rozciągnięcie mocy ustawy o ochronie lokatorów na stare i nowe domy, na nadbudówki i przybudówki,

3) całkowite wstrzymanie eksmisji bezrobotnym i zubożałym,

4) umorzenie zaległego komornego bezrobotnym oraz udzielenie moratorium lokatorom, którzy zalegają z opłatą komornego z powodu kryzysu.

W tym też kierunku prowadzą akcję zrzeszenia lokatorskie na terenie Łodzi, zwołując wiece, podejmując uchwały i wysyłając do władz me-

morjały.

II. Z ŻYCIA SAMORZĄDU ŁÓDZKIEGO.

Z Magistratu. W miesiącu lutym 1933 roku Magistrat odbył 3 posiedzenia, na których powziął 75 uchwał. W trybie zwykłym zgłoszono 73 wnioski, w trybie nagłym — 9 wniosków, 7 spraw zdjęto z porządku dziennego obrad.

Na posiedzenia te zgłosił Wydział Prezydjalny — 17, Wydział Finansowy — 3, Wydział Podatkowy — 9, Wydział Opieki Społecznej — 6, Wydział Budownictwa — 14, Wydział Zdrowotności Publicznej — 5, Wydział Gospodarczy — 16, Wydział Oświaty i Kultury — 2 oraz inne Wydziały 3 wnioski.

8 uchwał dotyczy spraw personalnych, 9 — spraw podatkowych, 13 — spraw finansowych, 3 — spraw budżetowych, 7 — spraw organizacyjnych, 6 — spraw budowlanych, 11 — spraw gospodarczych i 18 — spraw różnych.

Z ważniejszych uchwał, powziętych przez Magistrat należy wymienić:

1) zatwierdzenie zamierzeń skarbowych zakładów i przedsiębiorstw Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1933/34,

2) przyznanie pracownikom miejskim 15% dodatku komunalnego do uposażenia służbowego na rok administracyjny 1933/34,

3) zatwierdzenie regulaminu Komisji Gospodarczej przy Wydziale Gospodarczym,

4) ustalenie wysokości opłat za świadczenia Sekcji do Walki z Gruźlicą,

5) powołanie do życia Komisji Międzywydziałowej dla zbadania gospodarki Miejskiego Kinematografu Oświatowego,

6) zatwierdzenie przepisów o sposobie wyboru i urzędowania komisji lekarskich, powołanych do orzeczenia o niezdolności do pracy pracowników miejskich,

7) dokonanie wyboru nowych opiekunów społecznych,

8) opracowanie projektu budowy drogi Łódź-Lagiewniki,

9) ustalenie na rok 1933 wysokości stawek dodatku komunalnego do państwowych opłat od patentów na wyrób i sprzedaż trunków,

10) zaniechanie rewindykacji zapomóg pieniężnych, wypłacanych mieszkańcom gmin obcych w kwotach, nieprzekraczających zł. 10.-,

11) powołanie specjalnej komisji do rozpatrywania podań właścicieli nieruchomości w sprawach budowlanych, sprzecznych z zamierzeniami regulacyjnymi miasta,

12) obniżenie opłat za świadczenia Urzędu Rozjemczego do spraw najmu.

Budżet Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1933/34. W dniu 23 lutego 1933 roku Rada Miejska zatwierdziła z pewnemi zmianami przedłożony przez Magistrat Budżet Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1933/34, którego ogólne zestawienie przedstawia się jak następuje:

Dochody.

A. Budżet administr. zwyczaj.	zł. 25.848.714.—
B. „ szpitali miejskich „	1.769.574.—
C. „ zakład. opiekuńcz. „	943.209.—
D. „ przedsiębior. komun. „	6.579.586.—
	zł. 33.141.083.—

Wydatki.

A. Budżet administr. zwyczaj.	zł. 25.206.095.—
B. „ szpitali miejskich „	1.769.574.—
C. „ zakład. opiekuńcz. „	943.209.—
D. „ przedsiębior. komun. „	6.579.586.—
	zł. 32.498.462.—

Przewyżka dochodów nad wydatkami wynosi więc zł. 642.621.-. Rada Miejska zatwierdziła budżety: szpitali miejskich, zakładów opiekuńczych i przedsiębiorstw komunalnych w kwotach ustalonych przez Magistrat, natomiast w budżecie administracyjnym obniżyła preliminowane przez Magistrat dochody o zł. 21.515.-, zaś wydatki o zł. 269.745.-, a tem samem przewyżkę dochodów nad wydatkami zwiększyła o zł. 248.230.-.

Wyżej podane zestawienie nie obejmuje jeszcze budżetu administracyjnego nadzwyczajnego, który dotychczas nie został przez Magistrat opracowany.

Budżet Zakładów i Przedsiębiorstw Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1933/34. W dniu 9 lutego 1933 roku Magistrat uchwalił i przesłał Radzie Miejskiej do zatwierdzenia Zamierzenia Skarbowe Zakładów i Przedsiębiorstw Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1933/34, zamykające się stosownie do poniższego zestawienia we wpływach i wydatkach kwotą zł. 9.292.369.-, a które w poniższych tabelach podajemy:

Zestawienie	Wykonanie budżetu 1931/32 r.	Budżet 1932/33 r.	Preliminarz na rok 1933/34
I. Szpitale			
Szpital Zapasowy	100.647.67	95.449	88.611
„ Powszechny w Radogoszczu	795.092.47	727.205	674.955
„ św. Józefa	501.772.05	485.016	454.194
„ „ Aleksandra	167.378.99	176.605	159.155
„ im. Marji-Magdaleny	142.185.49	145.403	127.045
„ dla lekko-gruźl. w Chojnach	220.425.59	196.499	171.920
Sanatorium dla dzieci piersiowo-chor. w Łagiewnikach	96.643.89	91.471	81.906
Prewentorium dla dzieci piersiowo-chor. w Łagiewnikach	37.871.73	36.462	31.792
Ogółem	2.060.017.68	1.954.110	1.769.574

Zestawienie	Wykonanie budżetu 1931/32 r.	Budżet 1932/33 r.	Preliminarz na rok 1933/34
II. Zakłady Opiekuńcze			
M. Dom Wychowawczy dla niemowląt	168.297.79	159.476	150.685
„ „ „ „ „ „ dzieci w w wieku przedszk.	153.840.26	155.332	124.956
M. Dom Wychowawczy dla dziewcząt w wieku szkolnym	129.927.75	122.882	111.676
M. Dom Wychowawczy Pog. Opiekuń- cze dla dzieci	46.620.37	50.632	44.395
M. Dom Wychowawczy dla chłopców w wieku szkolnym	203.982.96	166.512	140.094
Dom Starców i Kalek Chrześcijan	304.873.52	256.277	222.300
„ dla chronicznie chorych	141.128.22	125.779	109.605
Zbiornia dla starców	—	—	39.498
Internat przy szkole specj. dla chłopców	30.214.21	—	—
Kolonja dziecięca w Romanowie	17.541.67	—	—
Ogółem	1.196.426.75	1.036.890	943.209
III. Przedsiębiorstwa komunalne			
Gazownia Miejska	3.784.385.91	4.005.586	3.601.663
Osiedle Miejskie im. Montwiłła-Mirec- kiego	386.993.54	1.169.874	1.158.242
Kino Oświatowe	123.560.19	125.400	86.350
Zakład Hodowli Roślin	138.967.13	142.116	136.993
Majątek Łagiewniki	—	60.765	53.171
„ Rszew	325.602.70	353.353	202.804
Warsztaty Mechaniczne	775.504.92	276.760	428.800
Apteką Szpitalna	253.908.57	231.538	219.026
Tabor Miejski	347.203.99	401.856	327.537
Dom Pracy	361.469.27	400.538	365.000
Cegielnia Miejska	35.734.—	30.108	—
Majątek Romanów	—	19.221	—
Introligatorynia Miejska	15.957.27	14.474	—
Oddział Zaopatrywania Miasta	1.005.124.83	—	—
Wydział Kanalizacji i Wodociągów	3.120.264.26	2.935.000	—
Ogółem	10.674.676.58	10.166.589	6.579.586
<i>Razem</i>			
I. Szpitale	2.060.017.68	1.954.110	1.769.574
II. Zakłady Opiekuńcze	1.196.426.75	1.036.890	943.209
III. Przedsiębiorstwa	10.674.676.58	10.166.589	6.579.586
	13.931.121.01	13.157.589	9.292.369

Budżet szpitali miejskich zmniejszono o zł. 184.536.-.

Koszt utrzymania chorego wynosi w szpitalu chirurgicznym zł. 7.93, w szpitalach zakaźnych i ogólnych zł. 5.54, w sanatorium — zł. 4.49, w prewentorium — zł. 2.12 dziennie.

Na ogólną sumę zł. 1.769.574.- Magistratowi zwraca się tylko zł. 773.602.- gdyż dopłata miasta wynosi zł. 187.350.- a zapłała za ubogich mieszkańców miasta zł. 808.622.-

Budżet zakładów opiekuńczych zmniejszono o zł. 93.681.-

Koszt utrzymania pensjonariusza wynosi w domach wychowawczych dla niemowląt i dla dzieci młodszych od zł. 3.12 do zł. 4.05, dla dzieci w wieku szkolnym zł. 2.56, zaś w domach dla starców i kalek od zł. 1.08 do 2.15 dziennie.

Na ogólną sumę zł. 943.209.- dopłata miasta wynosi zł. 866.422.-, tak że Magistratowi zwraca się tylko sumę zł. 76.787.-.

W roku 1932 powstała nowa instytucja — Zbiornia dla starców — (mężczyzn i kobiet) przy ul. 28 pułku Strzelców Kaniowskich Nr. 28, obliczona na 100 pensjonarzy.

Budżet przedsiębiorstw komunalnych jest niższy od zeszłorocznego o tak znaczną sumę dlatego: a) że w roku 1932 zlikwidowano cegielnię miejskie, wydzierżawiono majątek miejski Romanów oraz przekształcono na agendę administracyjną introligatornię miejską i b) że nie opracowano dotąd budżetu nowego przedsiębiorstwa miejskiego pod nazwą „Kanalizacja i Wodociągi m. Łodzi“, które w roku 1932/33 dysponowało kwotą zł. 2.935.000.-. Gazownia Miejska daje miastu dochód w kwocie zł. 150.000.- rocznie, do osiedla miejskiego im. Montwiłła-Mireckiego Magistrat dokłada zł. 419.948.- rocznie, do Domu Pracy Magistrat dokłada — zł. 91.250.- rocznie (opłata za utrzymanie pensjonariuszy); pozostałe przedsiębiorstwa budżety swe równoważą, nie wykazując ani dochodu na rzecz miasta, ani dopłaty ze strony miasta.

Posiedzenie komisji do spraw regulacji miasta Łodzi. W dniu 19 lutego 1933 r. pod przewodnictwem wiceprezydenta Stanisława Rapalskiego odbyło się posiedzenie komisji do spraw

regulacji i zabudowy m. Łodzi, na którym z pewnemi zmianami przyjęto plan zabudowy części miasta, położonej przy projektowanym na południu przedłużeniu ulicy Zeromskiego; szczegółowy plan terenów, zawartych między ulicami: Bol. Limanowskiego, Sztarka, Rybną, Wrześnieńską i Piwną; projekt fragmentu zabudowania miasta przy dworcu Łódź-Fabryczna; projekt zabudowania Marysina, z zastrzeżeniem, że szerokość działek przy zwartej zabudowie będzie zgóry określona, oraz, że tereny rozsprzedawane będą grupami z zachowaniem jednostajnego wymiaru działek, w danym bloku.

Szczegółowe plany zabudowania części miasta, zawartych między ulicami: Zagajnikową, Południową, Konstytucyjną i parkiem 3-go Maja oraz pomiędzy ulicami: Kątną, Czerwoną, Piotrkowską, Pabjanicką i torrem kolei obwodowej, zostaną ponownie opracowane wobec rozbieżności z ogólnym planem zabudowania.

Szczegółowy plan zabudowania terenów, położonych pomiędzy ulicą Nowo-Kątną, północną granicą miasta i terenem kolei Kaliskiej, został przez komisję zaakceptowany z warunkiem, że w dalszym opracowaniu plan będzie dostosowany do ogólnego planu zabudowania m. Łodzi i do zamierzeń Biura Planu Regionalnego m. Łodzi i okolic, w części poza granicami miasta.

W sprawie projektowanego przejęcia przez władze skarbowe od związków komunalnych wymiaru i poboru niektórych podatków (od nieruchomości, od placów budowlanych i od lokali). Z dniem 1 października 1932 roku rozporządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej odebrano miastom prawo egzekwowania podatków państwowych i miejskich. Zarządzenie to spowodowało poważny ubytek wpływów miejskich, zwłaszcza jak ustalono w międzyczasie, że Urzędy Skarbowe — mimo wyraźnego brzmienia ustawowego o równomiernym ściąganiu podatków państwowych i komunalnych dodatków, dają pierwszeństwo podatkom państwowym.

Magistrat m. Łodzi, jak również wszystkie inne miasta, chcąc wywiązać się ze swych obowiązków, celem utrzymania wpływów kasowych, przeobraził aparat sekwestracyjny na

aparatus inkasowy. Zarządzenie to okazało się słusznym i koniecznym, gdyż dzięki działalności inkasentów wpływy wynoszą około 80 proc. zeszłorocznych, zaś w czasokresie od 1 do 15 stycznia r. b., gdy działalność inkasentów została chwilowo zawieszona, wpływy spadły do minimum, grożąc miastom katastrofą finansową.

Obecnie Rząd wniósł do Sejmu projekt Ustawy „o przejęciu przez władze skarbowe wymiaru i poboru niektórych podatków”. Projekt Ustawy tej wejdzie pod obrady Sejmu w dniach najbliższych. Projekt przewiduje przejęcie wymiaru i poboru podatków od nieruchomości, od placów niezabudowanych i od lokali z dniem 1 lipca przez Urzędy Skarbowe, a nadto art. 4 projektu Ustawy zakazuje miastom z dniem 1 lipca również i inkaso tak podatków zaległych, jak i bieżących.

Uchwalenie tego projektu spowodować musi dalsze pogorszenie się wpływów miasta, a ponieważ wpływy z powyższych podatków wynoszą około 9 milionów złotych rocznie t. j. około połowy dochodów podatkowych, chwilowe choć wstrzymanie wpływów tych musi spowodować załamanie się gospodarki samorządowej.

Jednocześnie uchwalenie projektu spowoduje zwolnienie przeszło 200 pracowników miejskich, pociągając za sobą dalsze straty finansowe dla miasta, w postaci odpraw dla pracowników i wydatków emerytalnych. Pracownicy zaś zwolnieni skazani byłiby na głód i nędzę.

Magistrat m. Łodzi — na skutek uchwały Rady Miejskiej — zwrócił się ponownie do władz nadzorczych o wycofanie wspomnianego wyżej projektu, a do Klubów Sejmowych o nieprzyjęcie projektu lub o wyłączenie większych miast z pod działania projektowanej Ustawy. Również i płatnicy podatków, jak np. stowarzyszenia właścicieli nieruchomości wystąpili przeciwko wprowadzeniu inowacji, gdyż widzą oni słusznie w projekcie tym odsunięcie czynnika obywatelskiego od wpływu na reklamowanie skutecznych wymiarów.

W sprawie przyznania ustawowego zasiłku bezrobotnym m. Łodzi. Ustawą sejmową z dnia 17 marca 1932 roku wprowadzono przepis, iż z ustawowych zasiłków na wypadek bezrobocia mogą korzystać tylko ci robotnicy,

k którzy przepracowali 26 pełnych tygodni w ciągu roku. Ponieważ Pan Minister Pracy i Opieki Społecznej uchyla się od skorzystania z przysługującego, a pozostawionego Mu Prawa przyznania zasiłków z tytułu ubezpieczenia również tym robotnikom, którzy przepracowali mniejszą ilość dni pracy — Magistrat m. Łodzi na skutek uchwały Rady Miejskiej — wznowił starania w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i w Zarządzie Głównym Funduszu Bezrobocia, aby przyznane zostały Łodzi zasiłki kilkunastu tysiącom robotników, którzy wpłacili składki w Funduszu Bezrobocia, a którzy jednak w ciągu 26 tygodni przepracowali mniejszą ilość dni.

W sprawie wypłacania zasiłku bezrobotnym pracownikom umysłowym z tytułu ubezpieczeń na wypadek bezrobocia. Ponieważ Z. U. P. U. wypłaca tym kategorjom bezrobotnych pracowników umysłowych, którzy stracili pracę w dniu 3 lutego 1933 roku zasiłek z tytułu ubezpieczeń na wypadek bezrobocia tylko w ciągu 6-ciu, zamiast obowiązujących 9 miesięcy — Magistrat m. Łodzi — w związku z uchwałą Rady Miejskiej — zwrócił się z prośbą do Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i Ministerstwa Opieki Społecznej o przywrócenie pracownikom umysłowym nabytych praw, zgodnie z obowiązującą ustawą, t. j. o wypłacenie im zasiłku w ciągu 9 miesięcy.

Akcja zapomóg doraźnych w 1932 roku. W ubiegłym 1932 roku (od stycznia do grudnia) Urząd Zasiłkowy dla Bezrobotnych przy Magistracie m. Łodzi zarejestrował 27,222 bezrobotnych robotników przemysłowych, z tej liczby przyznano i wypłacono państwową zapomogę doraźną 25,361 osobom, wypłacając im zasiłki na ogólną sumę zł. 568,897.30.

Do kwietnia r. ub. stawki zapomogowe dla I-ej grupy bezrobotnych, t. j. posiadających rodzinę, składającą się z ponad 5 osób, wynosiły zł. 40.- miesięcznie, dla II-ej grupy (posiadających 3 do 5 osób) — zł. 32.-, dla III-ej grupy (posiadających 1 do 2 osób) — zł. 20.-, dla IV-ej grupy — zł. 10.-.

Zaznaczyć należy, że wyżej wspomniane stawki w kwietniu r. ub. zmniejszone zostały o 10 proc. (I grupa wynosiła zł. 36.-, II — zł. 28.80, III — zł. 18.-, IV — zł. 9.-). W czerwcu

tegoż roku stawki te ponownie uległy obniżeniu o 25 proc., tak że I grupa otrzymywała zł. 30-, II — zł. 24-, III — zł. 15-, IV — zł.

7.50; w grudniu r. ub. stawki zapomogowe przywrócone zostały do wysokości, wypłaconej w styczniu roku ub.

III. RÓŻNE

Roboty publiczne. Ministerstwo Opieki Społecznej opracowało szczegółowe projekty zatrudnienia bezrobotnych przez uruchomienie z nadchodzącą wiosną robót publicznych w większym zakresie.

Projekt Ministerstwa Opieki Społecznej przewiduje uruchomienie w pierwszych tygodniach wiosennych r. b. serii robót publicznych, które mają być przeprowadzone przez Ministerstwo Komunikacji (budowa kolei, dróg bitych i wodnych), Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych (zasadnicze meljoracje rolne), oraz przez samorządy. Te ostatnie objęłyby przeprowadzenie różnego rodzaju robót publicznych, nie przewidzianych w programie inwestycyjnym wymienionych dwóch ministerstw, a mających znaczenie raczej lokalne.

Roboty sfinansowane będą z kredytów, przewidzianych na te cele w budżecie Ministerstwa Opieki Społecznej, oraz z sum uzyskanych po nowelizacji ustawy o funduszu bezrobotnych.

Ministerstwo Opieki Społecznej przewiduje wydatkowanie na roboty publiczne w pierwszym okresie ponad 31 milionów złotych. Suma ta przewidziana jest wyłącznie na place dla zatrudnionych bezrobotnych. Ministerstwa, prowadzące roboty, dodadzą z własnych środków fundusze na wydatki materiałowe.

Robotnicy, przyjęci do wiosennych robót publicznych podzieleni będą na „zespoły pracy”, które będą skoszarowane, zaopatrzone w narzędzia pracy i wspólnie żywione. W ten sposób da się zatrudnić już w pierwszym okresie prowadzenia robót publicznych około 30.000 bezrobotnych przy 300 dniach pracy dla każdego. Możliwe jest zastosowanie tylko 200 dni pracy na osobę, co pozwoli zatrudnić ponad 45.000 bezrobotnych.

Ulgi dla budowlń nowowznoszonych. Rada ministrów uchwaliła projekt ustawy o ulgach dla budowlń nowowznoszonych.

Według tego projektu nowe budynki, jak

również części nadbudowane i przebudowane, tak mieszkalne, jak i przeznaczone dla celów handlowych, lub przemysłowych, jeśli budowa ich będzie wykończona do końca 1940 roku, będą zwolnione na okres 15-letni od podatków państwowych i samorządowych od nieruchomości oraz od wszelkiego rodzaju podatków i opłat, dla których podstawą wymiaru są podatki od nieruchomości lub budynkowe. Również dochody, płynące z nowowznoszonych domów mieszkalnych zwolnione będą od podatku dochodowego na lat 15 od chwili ukończenia ich budowy.

Projektowana ustawa zwalnia ponadto od podatku majątkowego wszystkie nowe budowle, przybudówki i nadbudówki, które były wykończone lub będą wykończone w czasie od dnia 1-go stycznia 1925 r. do końca r. 1940.

Wpisy w księgach hipotecznych, jak również wszelkie dokumenty, sporządzane przed sądem, a dotyczące przeniesienia prawa własności gruntów państwowych i komunalnych na cele popierania ruchu budowlanego, jak również dotyczące pożyczek, udzielonych na budowę oraz podania o dokonanie tych wpisów, zwalniane będą od opłat sądowych, stawki wynagrodzenia pisarzy hipotecznych i notariuszów za te czynności ulegną obniżce o 50 proc.

Projektowana ustawa będzie obowiązywała na całym obszarze państwa, po jej uchwaleniu przez sejm wejdzie w życie 1 kwietnia r. b.

Przepisy projektowanej ustawy wprowadzają niektóre zwolnienia od opłat stemplowych dla pism i umów, dotyczących budownictwa.

Siła wstrząsów ulicznych. Związek miast polskich postanowił przeprowadzić w kilku większych miastach, przedewszystkiem w Warszawie, badanie siły wstrząsów ulicznych pod wpływem ruchu kołowego.

Badania te będą, podjęte w związku z tem, że nie na wszystkich ulicach ułożone są jeszcze ulepszone jezdnie, a siła wstrząsów nietylko za-

klóca spokój, ale nawet zagrażać może całości domów. W tym celu nabyty będzie na rachunek zainteresowanych miast odpowiedni aparat.

Kary dyscyplinarne. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, podzielając opinię Związku miast polskich, zwróciło się do kancelarii cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej z prośbą o uzyskanie zgody pana Prezydenta na przedstawienie mu w przyszłości próśb w sprawie ulaskawienia ukaranych dyscyplinarnie funkcjonariuszów komunalnych.

W razie zgody p. Prezydenta Rzeczypospolitej na tę propozycję, ustalony będzie tryb przedstawiania tego rodzaju wniosków.

Walka z jaglicą. Przy Departamencie Służby Zdrowia Ministerstwu Opieki Społecznej utworzono instrukcyjną kolumnę przeciwjagliczą, która będzie delegowana kolejno do poszczególnych województw na okres od 2 do 3 miesięcy. Ministerstwo Opieki Społecznej opracowało regulamin organizacyjny dla tej kolumny.

Do kolumny wchodzi inspektor przychodni przeciwjagliczych, jako kierownik, i instruktor pielęgniarz, jako fachowa siła pomocnicza.

Rozwiązywanie rad miejskich. P. Minister Spraw Wewnętrznych wydał okólnik, w któ-

rym poleca, aby wszelkie decyzje, dotyczące rozwiązywania rad miejskich, składania z urzędu członków magistratów oraz ustanawiania komisarzy rządowych, należące do zakresu działania wojewodów, wydawane były po uprzednim uzgodnieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Odnaczenie architektów łodzian. Urząd Wojewódzki Śląski ogłosił w końcu ubiegłego roku konkurs na opracowanie projektu planu zabudowania uzdrowiska w Istebnej, miejscowości górskiej w Beskidach, mającej wszelkie dane na powstanie idealnej stacji klimatycznej i sportowej.

Zadaniem konkursu było zaprojektowanie na zupełnie niezabudowanych terenach, odległych o kilka kilometrów od samej wsi Istebnej, wzorowego uzdrowiska, odpowiadającego wszystkim nowoczesnym wymogom.

Na konkurs wpłynęło około 60 prac z całego kraju.

Pierwszą nagrodę otrzymała praca pp. inżynierów: Brunona Heina i Wacława Leyberga, architektów Oddziału Regulacji Miasta Magistratu m. Łodzi.

Pozostałe nagrody przyznano architektom warszawskim.

GŁOSY PRASY

I. DOKOŁA NOWEJ USTAWY SAMORZĄDOWEJ

W dniu 18 lutego 1933 roku, ustawa samorządowa została po trzecim czytaniu przez Sejm uchwalona i w ten sposób, po szybkim tempie prac sejmowych, przeszła ona do Senatu. Sejmowe kluby opozycyjne, w końcowym stadium prac, ograniczyły się do złożenia deklaracji zasadniczej, w której umotywowały swój wrogi stosunek do projektu rządowego.

„W ciągu roku, jaki upłynął od przedłożenia przez Rząd Sejmowi projektu ustawy — pisze „Kurjer Warszawski” — toczyły się w kraju żywe dyskusje nad rządowym projektem. Nawet ze sfer, współpracujących z rządem, odezwały się głosy bardzo krytyczne. Wszystkie związki samorządowe, związek miast, związek gmin, związek powiatów, związki pracowników samorządowych nadesłały komisji administracyjnej swoje sprzeciwy i uwagi. Działacze społeczni, ludzie nauki, praktycy samorządowi wypowiedzieli się również przeważnie ujemnie o projekcie rządowym. Zarzuty były mocne skoro rząd i popierająca go większość przystąpiły do przerabiania projektu. W ciągu obu czytań ustawy w komisji zgłoszono i przyjęło paręset poprawek. Trzecie czytanie ustawy oddzielone było od drugiego kilku zaledwie dniami. Mimo to zdołał zabrać głos Związek Miast, a Związek Miast Wielkopolski zredagował swoje nowe poprawki. Uchwały Związku Miast (w Warszawie) zakończyły się jednomyślną uchwałą, podtrzymując negatywne stanowisko „Związku” wobec rządowego a także i poprawionego projektu. Bo choć poprawek przyjęto dużo, główne, zasadnicze wady projektu pozostały niemal nietknięte.“

W „Robotniku” Nr. 46 z dnia 19 lutego 1933 roku czytamy następujące oświadczenie

Z. P. P. S., złożone w Sejmie przez posła Ciołkosza:

Z. P. P. S. przypomina, że od pierwszych lat istnienia Sejmu Rzeczypospolitej prowadził walkę o usunięcie najbardziej piekących niedomagań samorządu terytorjalnego w Polsce, a przede wszystkim o **demokratyczne prawo wyborcze** do ciał samorządowych w tych częściach Polski, które do tej pory są go pozbawione.

Z. P. P. S. stwierdza jednocześnie, że Sejm w latach 1924—1927 przy wybitnym współudziale Z. P. P. S., doprowadził do III czytania wspólne dla całej Polski ustawy samorządowe, a jedynie skutkiem odroczenia i rozwiązania Sejmu uniemożliwione zostało wówczas ostateczne uchwalenie tych ustaw.

Przypominając oświadczenie wicepremiera Bartla z dnia 11. II. 27, iż Rząd pomajowy „nie może zgodzić się, ażeby dla jakiegokolwiek doktryny podciągano pod jeden szablon ustroju stosunki różne, wyrażające się w różnolitości form organizacyjnych“, stwierdza Z. P. P. S. że wyłącznie na rządy pomajowe spada odpowiedzialność za niedojście do skutku ustaw samorządowych w r. 1927, dla których uchwalenia Sejm posiadał zapewnioną większość.

Z. P. P. S. podtrzymuje swe stanowisko z lat 1928 — 1930, iż Sejm obecny powinien ograniczyć się do zatwierdzenia najbliższych konieczności ustawowych w dziedzinie samorządu polskiego, za które uważamy:

1) rozciągnięcie 5-przymiotnikowej ordynacji wyborczej na gminy miejskie i wiejskie w Małopolsce,

2) przywrócenie samorządu powiatowego w Małopolsce,

3) zatwierdzenie sprawy zgromadzeń gminnych w b. Kongresówce.

Przyjęta przez większość rządową w II czytaniu ustawa samorządowa bez istotnej potrzeby wprowadza na terytorjum całego Państwa jednolity ustrój ciał samorządowych. Wprowadzenie gmin zbiorowych na terenie województw południowych i zachodnich nie da się w chwili obecnej usprawiedliwić ani koniecznościami państwowymi, ani samorządowymi.

Ustawa ta zadaje cios istocie i treści życia samorządowego, a ponadto odsuwa od udziału w nim szerokie masy ludowe.

Pozbawia ona czynnego prawa wyborczego około 1,700,000 młodzieży w wieku lat 21—24, pod pozorem, iż 211,000 młodzieży pełni w tym czasie służbę wojskową.

Przyznaje czynne prawo wyborcze zawodowym wojskowym, nie dopuszczając do niego wojskowych niezawodowych i w ten sposób przesądza zasady praw wyborczych, które reguluje ustawa konstytucyjna.

Ordynacja wyborcza, w odmienny sposób uregulowana dla miast i odmiennie dla gmin wiejskich, jest niesprawiedliwa, zawila i mało zrozumiała dla ludności. W gminach wiejskich wprowadza ta ustawa pośrednie i zasadniczo jawne wybory, przyczem uznaniu starosty pozostawia dobór politycznie odpowiadającego mu systemu głosowania.

W gminach miejskich przez zmniejszenie liczby radnych i przez krajanie miast przez władze administracji rządowej na okręgi wyborcze, uniemożliwia mniejszościom socjalnym i narodowym znalezienie pełnego wyrazu w reprezentacji gminnej.

Ustawa zamyka drogę klasie robotniczej do rad i zarządów gminnych. Cenzus zamieszkania jednorocznego, z którego wyjątki uczyniono tylko dla kamieniczników i obszarników, utrudnia nabycie praw wyborczych reemigrantom, robotnikom rolnym i sezonowym. Wymóg czytania i pisanja zamyka wstęp do rad gminnych nieraz bardzo wartościowym jednostkom z pośród klasy pracującej, którym brak szkół, zawiniony przez klasy rządzące, uniemożliwił dostęp do oświaty. Wreszcie wymóg wykształcenia gimnazjalnego, a w największych miastach polskich — nawet

i wyższego, odcina synów klasy robotniczej od możliwości objęcia obowiązków zawodowych przełożonych gmin i ich zastępców.

Wewnętrzny ustrój samorządu oparto na przerzucaniu kompetencji od rady gminnej do zarządu gminnego i od zarządu gminnego do przełożonego gminy, przyczem zarząd gminy uzyskuje nawet kauczukowe prawo zawieszania każdej uchwały rady gminnej, „sprzecznaj z interesem gminy“, a przełożony gminy — do zawieszania takich uchwał zarządu gminnego. Oddaje to całkowicie rady gminne — którym odebrano nawet prawo wyboru swego prezydium — pod kontrolę zarządów gmin, zaś zarządy gmin pod kontrolę przełożonych gmin. Ustawa wprowadza zasadę odpowiedzialności jednostkowej, sprzeczną z wychowawczą rolą samorządu i obniżającą związek szerokich mas ludności z samorządem. Odpowiedzialność ta jest atoli jednostronna, czego przejawem jest choćby kadencja zawodowych przełożonych gmin dwukrotnie dłuższa od kadencji rad gminnych.

Pełna jest natomiast zależność ciał samorządowych od władz nadzoru rządowego. One zarządzają wybory, one je sprawdzają, one mają prawo zawieszania każdej uchwały ciał ustrojowych samorządu, one mają prawo rozwiązywania rad i zarządów gminnych. Ich zgody wymaga wybór przełożonych gminy, pod rygorem ustanowienia komisarza rządowego, którego okres urzędowania trwać może pełny rok. Wyposażenie przełożonych gmin w niesłychanie szerokie kompetencje i podporządkowanie ich rządowym władzom nadzorczym, oddaje zatem samorząd całkowicie w ręce biurokracji samorządowej oraz rządowych władz nadzorczych.

Cały szereg spraw odsyła ustawa do rozporządzeń wykonawczych ministra spraw wewnętrznych i stwarza w ten sposób dla niego szereg pełnomocnictw, wkraczających nieraz bardzo głęboko w wewnętrzne życie samorządu. M. in. wszelkie przepisy wyborcze odsłane zostały do regulaminów, które wydać ma minister spraw wewnętrznych, a które jeszcze bardziej podważyć mogą demokratyczne zasady wyborcze.

II. USTAWA PODKOPUJĄCA GOSPODARKE MIAST

KILKA TYSIĘCY PRACOWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH ULEGNIE REDUKCJI

„Kurjer Łódzki“ Nr. 63 z dn. 4. III. 1933 pod powyższym tytułem podaje: W Sejmowej komisji skarbowej przyjęto projekt ustawy o **przejęciu przez państwo wymiaru podatku od nieruchomości, lokali i placów**, co dotychczas zatłwiały samorzady. Urzeczywistnienie tego projektu wprowadzi **redukcje pracowników samorządowych**, nprz. w samej tylko Warsza-

wie 400 pracowników, na miasto nałoży obowiązek uiszczenia zwolnionym około 2 milionów zł. odprawy, a coroczny budżet obciąży przez płacenie emerytur o 1 milion 200 tysięcy zł. W większych miastach redukcja personelu w samorządach obejmie od 50 do 150 osób. Od 1-go lipca należy oczekiwać **redukcji kilku tysięcy pracowników samorządowych**.

III. CHAOS W ELEKTRYCZNOŚCI

Czytamy w „Kurjerze Warszawskim“ z dnia 16. II. 1933 Nr. 47: Z pośród różnych spraw, jeszcze niezalatwionych, na pierwszy plan wysuwa się zagadnienie cen prądu elektrycznego, znajdujących się w stanie najbardziej chaotycznym. Są elektrownie, które sprzedają prąd swoim abonentom po 40 gr. za kilowatogodziny, ale są i takie, które pobierają po 1 zł. 60 gr. t. j. o 300% drożej. Rozpiętość więc cen prądu elektrycznego jest tak duża, jak żadnego innego artykułu codziennego użytku. Mamy w Polsce około 600 elektrowni mniejszych i większych. I każda z tych elektrowni pobiera inne ceny od swoich abonentów. Nawet ta sama elektrownia, działająca na niewielkiej stosunkowo przestrzeni, stosuje niejednokrotnie różne ceny.

Ten chaos elektryczny powstał wskutek tego, że elektrownie działają na mocy różnych uprawnień. Są elektrownie, które działają na mocy uprawnień, otrzymanych za panowania rządów zaborczych. Są i takie, które uzyskały już uprawnienia władz polskich. Wreszcie są takie elektrownie, które działają na mocy zawartej umowy z gminą. Wszystko to powoduje rozmaitość cen prądu, jakkolwiek cena jego produkcji od uprawnień na papierze nie zależy.

Jeżeli porównamy ceny z dwu lat: 1925 r.

i 1931 r., to widzimy, że według statystyki, ustalonej przez Gł. Urz. Stat. ceny wielu artykułów, mających styczność z przemysłem elektrycznym, spadły nieraz do 50% i niżej, jak na przykład: cena miedzi spadła o 48%, ołowiu o 62% i t. d. Tymczasem ceny prądu elektrycznego nie były obniżone. To dało powód do rozpoczęcia walki z drożyzną prądu elektrycznego we wszystkich bez wyjątku miastach polskich.

Domaganie się przez abonentów obniżenia ceny prądu było słuszne, jak potwierdziło orzeczenie komisji rozjemczej, wyznaczonej przez Min. Przem. i Handlu w celu ustalenia ceny prądu elektrowni warszawskiej. W wielu elektrowniach pod większym lub mniejszym przymusem obniżono cenę prądu, to jednak nie rozwiązało zagadnienia ceny prądu i chaosu nie zmniejszono. Żeby uregulować tę sprawę, trzeba sięgnąć do podstaw i zatłwić ją prawnie, a mianowicie:

Wszystkie uprawnienia, otrzymane od władz zaborczych, powinny być zniesione i zamienione na uprawnienia polskie; do tego stanu rzeczy powinny dążyć nawet same elektrownie, bo niepoważnie wygląda, gdy ktoś w Polsce powołuje się na prawo, wydane przez władze zaborcze.

BIBLIOGRAFJA

Mieczysław Hertz. — Łódź w czasie wielkiej wojny. Łódź 1933. Stron 232. Powyższa praca wydana została przez Polskie Towarzystwo Historyczne, Oddział w Łodzi, jako pierwszy tom materiałów do dziejów Łodzi i ziem województwa łódzkiego. Autor książki, biorąc czynny udział w życiu Łodzi, omawia przejawy tego życia w okresie lat 1914 — 1918. Praca p. M. Hertza, z pietyzmem dla przeszłości pisana, z konieczności ścieśniona, może dać podstawę do całego szeregu monografij, które powstaną w przyszłości, tem bardziej, że autor w owym czasie działający wśród „góry“ rządzącej, nie porusza sprawy z punktu widzenia „dołu“ rządzonego, ani też uwzględnia jego przeżycia i udział w życiu społecznym miasta. Książek o Łodzi mamy niewiele, dlatego należy powitać każdą książkę z uznaniem, tem bardziej taką jak p. Hertza, pisaną poważnie a interesująco.

Aby zobrazować całość książki, należy omówić spis rozdziałów. Ogólny zarys życia Łodzi w początkach wojny i krwawych walk wojsk rosyjskich i niemieckich o Łódź — daje nam rozdział „Od wybuchu wojny do 6 grudnia 1914 roku“ — do ostatecznego zajęcia miasta przez armję generała Mackensena. Następnie przyglądamy się zarodkom i rozwojowi instytucyj polskich, działalność których omawia autor w następnych rozdziałach; a więc jak powstała władza administracyjna — Główny Komitet Obywatelski; jak się organizowało bezpieczeństwo publiczne, ześrodkowane w Milicji Obywatelskiej; sądownictwo polskie, mające w Łodzi swój wyraz w działalności „Komisji Rozpoznawczo-Pojednawczej“. Brak środków pieniężnych wymagał emisji jakiegoś „nowego“ pieniądza, — którego zamiastką były bony łódzkie, cieszące się zaufaniem ludności, a nawet niektórych miast, jak Pabjanice i Tomaszów Mazowiecki oraz chłopów okolicznych. W następnych rozdziałach autor zaznajamia czytelnika z przebiegiem pierw-

szych wyborów do Rady Miejskiej i ze stanowiskiem tej Rady z wyborów do okupantów i do ich dążenia w oglądaniu szerokich rzesz mieszkańców miasta. Podkreśla polityczne protesty tej reprezentacji miasta wobec posunięć okupantów oraz represje władz wojskowych niemieckich wobec tych wystąpień. W rozdziale „Za kulisami wojny“ przedstawia nam autor wpływ tej wojny na politykę i posunięcia okupantów w stosunku do miasta. Życie Łodzi, jakże ciężkie, toczyło się powoli, częstokroć zjawiały się momenty pełne trosk i rozpacy, a mimo to trwały nieustanne walki ideowe o jutro. Pytanie, co będzie z Polską — stało się szablonem przy każdym spotkaniu się ludzi. W trosce o przyszłość łączyli się wszyscy. Ta jednolitość różnorodnych mieszkańców miasta drażniła okupantów. Pragnąc ją rozbić, judzono Żydów i Niemców przeciw Polakom, biedniejszych przeciw zamożniejszym. Starano się wpływać na opinię miasta za pośrednictwem przekupnej prasy codziennej. Część prasy oparła się tym judaszowym srebrnikom i wówczas była szkanowana, konfiskowano ją, niszczone oraz zakładano nowe pisma — pruskie, w polskim, niemieckim i żydowskim języku wydawane. Łodzianie pragnęli odrobić zaniedbanie długich lat niewoli, starali się o wprowadzenie w jaknajszerszym zakresie nauczania. Nędza i trudne warunki bytowania powodowały stałe pogarszanie się warunków zdrowotnych — walczone z tem bardzo skutecznie. Okupanci, chcąc wydobyć jaknajwięcej sił roboczych dla siebie, celowo pogarszali warunki życia mas, zmuszając je do emigrowania do Niemiec, a część brano siłą, wcielano do Bataljonów Robotniczych i wysyłano do Wschodnich Prus — stwarzając tam warunki pracy i życia gorsze od niewolnictwa i katorgi. Bardzo ważny jest rozdział „Z czego Łódź żyła“, wykazujący źródła utrzymania mieszkańców oraz na podstawie dokumentów przedstawiający nam, jak

okupanci wytruwali powoli złemi produktami mieszkańców miasta. Kończącą sceną życia Łodzi jest noc listopadowa w 1918 roku, w czasie której miasto i jego burmistrz rozpoczynają działać w imieniu Państwa Polskiego, zabezpieczając majątek państwowy i podmocowując zręby niepodległego bytu Polski.

e. a.

Sprawozdanie z przebiegu akcji pomocy bezrobotnym prowadzonej na terenie Województwa Łódzkiego za czas od 27. I. 1930 do 25. XI. 1932 roku — str. 88. Nakładem Wojewódzkiego Komitetu do spraw bezrobocia w Łodzi wydane

zostało powyższe sprawozdanie, poświęcone działalności Wojewódzkiego Komitetu Niesienia Pomocy Najbiedniejszym (od 27. I. 1930 do 30. IX. 1931) oraz Wojewódzkiego Komitetu do spraw Bezrobocia za okres zimowy (od 1. X. 1931 do 31. V. 1932) i letni (od 1. VI. 1932 do 25. XI. 1932). Sprawozdanie uzupełniono regulaminem Komitetu oraz ośmiu tablicami statystycznymi. Zakończeniem powyższej książki jest sluchowisko nadane z rozgłośni Łódzkiego Polskiego Radja w dniu 24 grudnia 1931 roku p. t. „Jasienka Regionalna Łódzka“ pióra p. redaktora Stanisława Rachalewskiego.

e. a.

PROTOKUŁ

1 (VII SESJI) POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ.

ŁÓDŹ, DNIA 19 STYCZNIA 1933 ROKU.

KOMPLET RADNYCH 72.
OBECNYCH RADNYCH 50.

KOMPLET CZŁONKÓW MAGISTRATU 11.
OBECNYCH CZŁONKÓW MAGISTRATU 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 45 Wiceprezes Rady Miejskiej, K. Hartman, w obecności quorum Rady (59 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy: G. Ewalda i S. Milmana oraz Dyrektora biura Rady, P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: Ch. I. Bermana, dr. B. Fichny, dr. A. Grohmana, ks. D. Kaczyńskiego, St. Kowalskiego, I. Lichtensteina, L. J. Minberga i I. M. Wojdyślawskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. Pismo Magistratu Nr. 211/33 XI z dnia 18 stycznia 1933 roku treści następującej:

„W odpowiedzi na interpelację Rady Miejskiej w sprawie obniżenia taryfy za energję elektryczną Magistrat komunikuje, że Wydział Przedsiębiorstw Miejskich i przedstawiciele Magistratu we władzach Spółki Akcyjnej Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego zwracali się do Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego z żądaniem obniżenia taryfy. Sprawa ta była rozpatrywana na posiedzeniu Zarządu Spółki w dniu 21 marca 1932 roku, na którym zapadła uchwała w sensie nieuwzględnienia żądań Magistratu. Magistrat zakomunikował już Radzie Miejskiej o tem stanowisku Spółki Akcyjnej Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, przesyłając wyciąg z protokołu zebrań zarządu tej Spółki, zawierający umotywowaną uchwałę w sprawie zmniejszenia taryfy“.

3. Uchwały Magistratu treści następującej:

Nr. 1116 z dnia 29 listopada 1932 roku:

„Po dyskusji postanowiono, poddając częściowo rewizji uchwałę Magistratu Nr. 58 z dnia 21 stycznia 1932 roku:

1. nie wstawiać do budżetu Zarządu m. Łodzi, na rok administracyjny 1933/34 kwoty zł. 5.000.- na zorganizowanie Związku Międzykomunalnego dla Zakładów Komunalnej Opieki Społecznej w Województwie Łódzkim;

2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1118 z dnia 29 listopada 1932 roku:

„Na wniosek p. Prezydenta B. Ziemięckiego postanowiono:

1. wydawać, poczynając od dnia 1 stycznia 1933 roku, „Dziennik Zarządu m. Łodzi“ — organ urzędowy Magistratu m. Łodzi — nie jako tygodnik, lecz jako miesięcznik (redakcja i administracja — Wydział Prezydjalny);

2. wydać drukiem w roku administracyjnym 1933/34 w skromniejszej niż dotychczas szacie trzeci tom Rocznika Łódzkiego, poświęconego historii Łodzi i okolicy (redakcja i administracja — Archiwum Akt Dawnych m. Łodzi);

3. wydać drukiem w roku administracyjnym 1933/34 Rocznik Statystyczny m. Łodzi za lata 1930/1931/1932 (redakcja i administracja — Wydział Statystyczny);

4. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1126 z dnia 1 grudnia 1932 roku:

„Nawiązując do uchwały Magistratu Nr. 1186 z dnia 30 grudnia 1931 roku postanowiono po dyskusji, wbrew opinii p. ławnika P. Smolika, jako przewodniczącego Wydziału Oświaty i Kultury:

1. zlikwidować całkowicie z dniem 1 kwietnia 1933 roku Miejską Pracownię Psychologiczną;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1130 z dnia 6 grudnia 1932 roku:

„Przyjęto do wiadomości zawiadomienie p. ławnika A. Partala, jako przewodniczącego Wydziału Opieki Społecznej, o powstaniu nowej instytucji miejskiej pod nazwą „Zbiornia dla Starców“ w lokalu przy ul. 28 pułku Strzelców Kaniowskich Nr. 32, obliczonej na 100 pensjonariuszy-starców (mężczyzn i kobiet), dla których niema miejsca w Domu dla Starców i Kalek przy ul. Narutowicza Nr. 60 oraz w Domu dla chronicznie chorych przy ul. Wiznera Nr. 25/27.

Uchwałę niniejszą zdecydowano przesłać Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1136 z dnia 10 grudnia 1932 roku:

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Podatkowego Nr. 593/32 II z dnia 6 grudnia 1932 roku postanowiono:

1. zezwolić mu na przekroczenie następujących pozycji budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33:

a) poz. h A § 2 dz. I wydatków — koszty zaprzęgów — o zł. 500.- (ze zł. 1000.- do zł. 1,500.-),

b) poz. i C § 2 dz. I wydatków — bilety tramwajowe — o zł. 5,257.- (ze zł. 11,340.- do zł. 16,597.-),

c) poz. a § 2 dz. XIII wydatków — zwrot omyłkowo pobranych lub nadpłaconych podatków o zł. 175,000.- (ze zł. 20,000.- do zł. 195,000.-);

2. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33;

3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1040 z dnia 10 grudnia 1932 roku:

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Opieki Społecznej Nr. 3957/32—IV z dnia 23 listopada 1932 roku postanowiono:

1. przyjąć do wiadomości, iż koszty remontu instalacji wodociągowej w Domu Starców i Kalek Chrześcijan wyniosły kwotę zł. 1,685.43;

2. poczynić w związku z tem w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33 następujące zmiany:

a) podwyższyć poz. cB § 6 dz. Z.O. „remont urządzeń instalacyjnych; Domu Starców i Kalek“ o zł. 1,000.-,

b) zmniejszyć poz. eA § 4 dz. Z.O. „remont urządzeń instalacyjnych Miejskiego Pogotowia Opiekuńczego“ o zł. 1,000.-;

3. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33;

4. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1146 z dnia 10 grudnia 1932 roku:

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 2986/32 — VI z dnia 7 grudnia 1932 roku, postanowiono, w związku z uchwałami Magistratu Nr. 37 z dnia 21 stycznia 1932 roku, Nr. 139 z dnia 11 lutego 1932 roku i Nr. 164 z dnia 20 lutego 1932 roku:

1. ustalić, poczynając od dnia 1 listopada 1932 roku, wysokość stawki za leczenie i utrzymanie chorych mieszkańców m. Łodzi w Zakładzie Psychjatrycznym w Kocborowie na zł. 4.- za chorego dziennie;

2. ustalić, poczynając od dnia 1 grudnia 1932 roku, wysokość stawki za leczenie i utrzymanie chorych mieszkańców m. Łodzi w Szpitalu dla psychicznie i nerwowo chorych „Kochanówka“ pod Łodzią na zł. 4.- za chorego dziennie;

3. ustalić, poczynając od dnia 1 grudnia 1932 roku, wysokość stawki za leczenie i utrzymanie paralityków w Zakładzie dla Paralityków przy Ewangelickim Domu Miłosierdzia w Łodzi na zł. 1.- za chorego dziennie;

4. upoważnić Wydział Zdrowotności Publicznej do zawarcia z Zakładem Psychjatrycznym w Warcie umowy w sprawie podwyższenia kontyngentu abonamentowych łóżek do 300 za opłatą zł. 2.70 za chorego dziennie oraz umieszczenie 50 chorych chroniczków w schronisku przy tymże zakładzie za opłatą po zł. 2.- za chorego dziennie;

5. polecić w związku z p. 4 niniejszej uchwały Miejskiej Stacji Opieki nad Umysłowo-Chorymi wyeliminowanie ze szpitali psychjatrycznych odpowiedniej liczby chorych i przetransportowanie ich do Zakładu Psychjatrycznego w Warcie oraz schroniska przy tymże Zakładzie;

6. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1176 z dnia 15 grudnia 1932 roku:

„Przychylając się do prośb pp. Jana Karbowiaka, pracownika Wydziału Podatkowego, z dnia 29 listopada 1932 roku, Tadeusza Olejniczaka, pracownika Biura Ewidencji Ludności, z dnia 1 grudnia 1932 roku, i Kazimierza Czerwińskiego, pracownika Wydziału Budownictwa, z dnia 7 grudnia 1932 roku, postanowiono — w celu umożliwienia im wykończenia rozpoczętych domków mieszkalnych:

1. przyznać im w drodze wyjątku pożyczki z funduszków miejskich w wysokości 3-miesięcznych poborów, zwrotnej w 20 ratach miesięcznych;

2. przestać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1180 z dnia 15 grudnia 1932 roku:

„Przychylając się do wniosku Wydziału Oświaty i Kultury Nr. 2334/32 IIIc z dnia 5 grudnia 1932 roku, postanowiono:

1. poczynić w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33 następujące zmiany:

a) utworzyć we wpływach działu XI § 19 nową pozycję i — „nieprzewidziane wpływy Wydziału Oświaty i Kultury“ — zł. 170.-;

b) podwyższyć w wydatkach działu VII § 20 poz. a H — zakup książek dla Miejskiej Biblioteki Publicznej — o zł. 170.-;

2. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33;

3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1188 z dnia 15 grudnia 1932 roku:

„Na wniosek p. Prezydenta B. Ziemięckiego, zgłoszony w porozumieniu z przewodniczącymi odnośnych wydziałów Zarządu Miejskiego, postanowiono, opierając się na art. 5 i 6 Pragmatyki Służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi, zatwierdzonej uchwałą Rady Miejskiej Nr. III z dnia 27 maja 1926 roku:

I. ustalić w służbie miejskiej z dniem 1 stycznia 1933 roku następujących pracowników miejskich:

1. Kempę Adama Kazimierza, pracownika Wydziału Opieki Społecznej,
2. Sobockiego Józefa, pracownika Wydziału Budownictwa,
3. Wilanowskiego Michała, pracownika Wydziału Zdrowotności Publicznej,
4. Piotrowską Marję, pracowniczkę Wydziału Zdrowotności Publicznej,
5. Kominiaków Józefę, pracowniczkę Wydziału Zdrowotności Publicznej,
6. Matuszewskiego Andrzeja, pracownika Wydziału Zdrowotności Publicznej,
7. Ziarnikową Józefę, pracowniczkę Wydziału Gospodarczego;

II. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1191 z dnia 15 grudnia 1932 roku:

„W związku z uchwałą Magistratu Nr. 1118 z dnia 29 listopada 1932 roku postanowiono:

1. zatwierdzić opracowaną przez Oddział Ogólny Wydziału Prezydjalnego Instrukcję, dotyczącą wydawania Dziennika Zarządu m. Łodzi;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1196 z dnia 15 grudnia 1932 roku:

„Na wniosek p. Prezydenta B. Ziemięckiego, jako przewodniczącego Wydziału Finansowego, postanowiono:

1. zawiadomić Urząd Wojewódzki Łódzki — w związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 roku w sprawie obniżenia kosztów administracji komunalnej (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 777) — iż koszty administracji ogólnej Zarządu m. Łodzi na IV kwartał roku administracyjnego 1932/33 zostały obniżone, jak to widać z załączonego zestawienia, o 25% w stosunku do $\frac{1}{4}$ faktycznych wydatków, poniesionych na ten cel w roku administracyjnym 1930/31;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 1203 z dnia 20 grudnia 1932 roku:

„Na wniosek p. ławnika Wł. Adamskiego, jako przewodniczącego Wydziału Gospodarczego, postanowiono:

1. przekształcić z dniem 1 kwietnia 1933 roku Introligatornię Miejską, prowadzoną na zasadach handlowych, jako przedsiębiorstwo miejskie na jednostkę administracyjną, podległą Oddziałowi Zaopatrywania Miasta Wydziału Gospodarczego;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 5 z dnia 7 stycznia 1933 roku:

„Na wniosek p. Prezydenta B. Ziemięckiego, zgłoszony w porozumieniu z przewodniczącymi odnośnych Wydziałów Zarządu Miejskiego, postanowiono, opierając się na art. 5 i 6 Pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi, zatwierdzonej uchwałą Rady Miejskiej Nr. III z dnia 27 maja 1926 roku:

I. ustalić w służbie miejskiej z dniem 1 stycznia 1933 roku:

1. Henryka Studniarka, pracownika Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich,
2. Wawrzyńca Lapetę, pracownika Wydziału Plantacyj Miejskich,
3. Franciszka Wasilewskiego, pracownika Wydziału Plantacyj Miejskich,

II. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 8 z dnia 7 stycznia 1933 roku:

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Podatkowego Nr. 1959/32 z dnia 28 grudnia 1932 roku postanowiono:

1. zatwierdzić opracowane przez Wydział Podatkowy Przepisy Wykonawcze do Statutu o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Kasy m. Łodzi;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 13 z dnia 7 stycznia 1933 roku:

„Na wniosek Urzędu Kontroli Miejskiej Nr. K—7—14/32 z dnia 2 grudnia 1932 roku postanowiono:

1. zatwierdzić opracowaną przez tenże Urząd w porozumieniu z Archiwum Miejskim a zaopiniowaną przez Komisję, złożoną z pp. prof. T. Hilarowicza, dyr. M. Kalinowskiego, naczelnika dr. A. Grabowskiego, naczelnika J. Zalewskiego, naczelnika H. Illinicza, prof. J. Raciborskiego oraz kierownika J. Stolińskiego „Instrukcję o archiwowaniu akt zakończonych Magistratu m. Łodzi“;
2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 25 z dnia 7 stycznia 1933 roku:

„Na wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 2707/32—VI z dnia 17 grudnia 1932 roku postanowiono, nawiązując do uchwał Magistratu Nr. 732 z dnia 28 lipca 1932 roku oraz Nr. 933 z dnia 6 października 1932 roku:

1. przedłużyć termin funkcjonowania 2-ch baraków w miejskim szpitalu powszechnym w Radogoszczu do dnia 1 kwietnia 1933 roku, przeznaczając jeden barak dla chorych wewnętrznych, drugi zaś dla chorych tyfusowych;
2. przedłużyć w związku z tem termin pracy 6 pielęgniarkom VIII stopnia służbowego, 6 dozorczyń oddziałowym XI stopnia służbowego oraz 1 lekarzowi z wynagrodzeniem ryczałtowo zł. 200.- miesięcznie za 1½ godziny dziennej pracy — do dnia 1 kwietnia 1933 roku;
3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 31 z dnia 7 stycznia 1933 roku:

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Gospodarczego Nr. 1144/32 VII z dnia 22 grudnia 1932 roku postanowiono:

1. poczynić w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33 następujące zmiany:

a) zmniejszyć w wydatkach Oddziału Administracji Majątku Miejskiego oraz Osiedla Miejskiego im. Montwiłła-Mireckiego:

poz. g § 5 dz. II	„opał”	o zł. 1000.—
„ i „ 3 „ II	„ruchomości”	„ „ 500.—
„ j „ 3 „ II	„konserwacja ruchomości”	„ „ 500.—
„ ł „ 3 „ II	„wynajem samochodów”	„ „ 500.—
„ s „ 3 „ II	„wycier kominów”	„ „ 1000.—
„ t „ 3 „ II	„opłaty stemplowe”	„ „ 500.—
„ h „ 7 „ P. K.	„ruchomości”	„ „ 1000.—
„ o „ 7 „ P. K.	„wywózka nieczystości”	„ „ 2000.—
	razem	o zł. 7000.—

b) podwyższyć w wydatkach Oddziału Administracji Majątku Miejskiego oraz Osiedla Miejskiego im. Montwiłła-Mireckiego:

poz. h § 3 dz. II	„oświetlenie”	o zł. 2500.—
„ k „ 3 „ II	„materiały piśmienne”	„ „ 1000.—
„ y „ 3 „ II	„podatki z gruntów”	„ „ 500.—
„ j „ 7 „ P. K.	„materiały piśmienne”	„ „ 1000.—
„ g „ 7 „ P. K.	„oświetlenie”	„ „ 2000.—
	razem	o zł. 7000.—

2. wezwać Wydział Finansowy do uwzględnienia postanowień niniejszej uchwały przy opracowywaniu dodatkowego budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33;
3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 39 z dnia 7 stycznia 1933 roku:

„Na wniosek Biura Ewidencji Ludności Nr. 122/32—VIIIb z dnia 4 stycznia 1933 roku postanowiono:

1. sporządzić na podstawie danych, posiadanych przez Magistrat dla Zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi spis ludności żydowskiej, zamieszkałej na terenie m. Łodzi;
2. zatwierdzić kosztorys sporządzenia tego spisu, wynoszący sumę zł. 7.500.-;
3. zażądać uregulowanie przez Zarząd Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi należności za wykonanie tego spisu w płatnych zgóry 3 ratach miesięcznych po zł. 2.500.-;
4. zaangażować w związku z tem na przeciąg 3 miesięcy 9 pracowników z pensją zł. 200.- miesięcznie oraz przyznać kierownictwu Biura tytułem jednorazowego wynagrodzenia za nadzór nad sporządzeniem tego spisu kwotę zł. 1.350.-;
5. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 40 z dnia 7 stycznia 1933 roku:

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 2666/32 VI z dnia 17 grudnia 1932 roku postanowiono: — nawiązując do uchwały Magistratu Nr. 995 z dnia 27 października 1932 roku —

- 1) przedłużyć ustanowione uchwałą Magistratu Nr. 881 z dnia 22 września 1932 roku w celach propagandowych w związku z akcją walki z chorobami zakaźnymi tanie kąpiele w miejskich zakładach kąpielowych — do dnia 31 marca 1933 roku;
- 2) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.
4. Komunikat Prezydjum o zgłoszeniu przez frakcję socjalistyczne wniosku nagłego w sprawie protestu przeciwko wypłacaniu przez Z.U.P.U. bezrobotnym pracownikom umysłowym 40% przypadającego im zasiłku z tytułu ubezpieczeń na wypadek bezrobocia.

Wybrano:

I. Prezydjum Rady Miejskiej na rok kalendarzowy 1933:

- a) na Prezesa — Edwarda Andrzejaka,
- b) na zastępców Prezesa — rr. Kazimierza Hartmana, Rafała Kempnera i dr. Leona Szyfmana,
- c) na sekretarzy — Adama Cyrańskiego, Gustawa Ewalda, Marka Feina, Jana Golańskiego, Stanisława Kowalskiego, Walerjana Lajsa i Szmula Milmana.

(Wyboru dokonano przez aklamację).

Przyjęto do wiadomości oświadczenie r. inż. Wojewódzkiego, że w głosowaniu nad sprawą powyższą frakcja jego udziału nie brała.

II. Stałe Komisje Radzieckie na rok kalendarzowy 1933: w składzie następującym:

a) Komisja Finansowo-Budżetowa:

rr. Golański Jan, dr. Fischer Wilhelm, Hartman Kazimierz, Holenderski Lew, Klim Reinhold, Kulamowicz Ignacy, Liberman Fiszel, Moskiewiczówna Gustawa, Pachala Jan, Pfeifer Seweryn, Pogonowski Józef, Poznański Chaim Lejb, Richter Jan, Staniecki Antoni, Szwanowski Franciszek.

b) Komisja do Spraw Ogólnych:

rr. Ewald Gustaw, Kowski Stanisław, Lichtenstein Izrael, Milman Szmul, Moskiewiczówna Gustawa, Pachala Jan, Pawlak Michał, Popielawski Kazimierz inż., Potkański Józef, Prazskier Gerson inż., Sawicki Jan, Szpiro Boruch, dr. Tomaszewski Antoni, Wajcman Józef, Wojewódzki Waclaw inż.

c) Komisja Regulaminowo-Prawna:

rr. Dolecki Władysław, dr. Fischer Wilhelm, Hartman Kazimierz, Kempner Rafał, Klim Reinhold, Kulamowicz Ignacy, Morgentaler Icek Józef, Moskiewiczówna Gustawa, Poznański Chaim Lejb, dr. Rosenblatt Jerzy, Schott Maks, Waszkiewicz Ludwik.

d) Komisja Pracy:

rr. Andzelakowa Helena, Billauer Jakób Icek, Brzeziński Aleksander, Cyrański Adam, Dolecki Władysław, Grodzicka Klementyna, Kasehner Oskar, Morgentaler Icek Józef, Russ Benjamin, Szwankowski Franciszek, dr. Szyfman Leon.

(Wyboru dokonano przez aklamację)

Rada Miejska, celem zapewnienia sprawnego działania komisyj radzieckich, zwraca się do Prezydium Rady o stosowanie w całej rozciągłości § 12 Regulaminu obrad dla komisyj radzieckich względem radnych nieprzybywających na posiedzenia bez podania przyczyn usprawiedliwiających.

Uchwalono:**A. W sprawach objętych porządkiem dziennym:****I. W sprawie rozciągnięcia ważności uchwały Rady Miejskiej Nr. I z dnia 23 lutego 1928 roku na przedstawicieli Gminy Miejskiej Łódź, zasiadających w radach nadzorczych przedsiębiorstw koncesjonowanych:**

A. Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1167 z dnia 10 grudnia 1932 roku, postanawia:

1. rozciągnąć ważność uchwały Rady Miejskiej Nr. I z dnia 23 lutego 1928 roku w sprawie honorarjów przedstawicieli Gminy Miejskiej Łódź, zasiadających w zarządach i komisjach rewizyjnych przedsiębiorstw koncesjonowanych, również i na przedstawicieli Gminy Miejskiej Łódź, zasiadających w radach nadzorczych tychże przedsiębiorstw.

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. W związku z żądaniem władz skarbowych uiszczenia przez członków Rady Miejskiej, zasiadających w miejskich przedsiębiorstwach koncesjonowanych, podatku od honorarjów, otrzymywanych przez nich od wzmiankowanych przedsiębiorstw i wpłaconych, zgodnie z właściwą uchwałą Rady Miejskiej, do głównej kasy miejskiej — wezwać Magistrat do zgłoszenia w terminie jaknajkrótszym konkretnych propozycji, zabezpieczających wyżej wzmiankowanych przedstawicieli Gminy Miejskiej Łódź przed możliwością wyniknąć dla nich z tego tytułu stratami.

Przewodnictwo obejmuje Wiceprezes R. Kempner.

II. W sprawie ustalenia wysokości diet dla członków Komisji Rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Prezydium Rady z dnia 12 stycznia 1933 roku, postanawia:

1. ustalić dla członków Komisji Rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi diety w wysokości zł. 20.- za posiedzenie;
2. wnieść na ten cel odpowiednie kredyty do budżetu Zarządu Miejskiego;
3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały z zaznaczeniem, iż obowiązuje ona od dnia 30 stycznia 1931 roku.

Przewodnictwo obejmuje Prezes E. Andrzejak.

III. W sprawie decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. S. S. 1276/4/p/32 z dnia 15 grudnia 1932 roku w przedmiocie uchylenia uchwały Rady Miejskiej, wykluczającej Wiceprezydenta Dr. Edmunda Wielińskiego z grona Rady Miejskiej m. Łodzi:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Prezydium Rady z dnia 12 stycznia 1933 roku oraz w związku z reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. S. S. 1276/4/p/32 z dnia 15 grudnia 1932 roku w sprawie uchylenia uchwały Rady Miejskiej z dnia 16 czerwca 1932 roku, wykluczającej wiceprezydenta dr. E. Wielińskiego z grona Rady Miejskiej, postanawia:

1. zaskarżyć decyzję powyższą do Najwyższego Trybunału Administracyjnego;
2. opierając się na art. 62. p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 roku o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. Ust. z dnia 29 października 1932 roku Nr. 94, poz. 806) — zwrócić się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji;
3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 59 członków Rady Miejskiej; przeciwko uchwale nikt nie głosował.

R. Inż. Wojewódzki prosi o zaznaczenie w protokule, iż frakcja jego ani w obradach, ani w głosowaniu nad sprawą powyższą udziału nie brała.

IV. W sprawie wydania opinii o podziale terenu m. Łodzi na 23 rewiry kominiarskie:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1070 z dnia 17 listopada 1932 roku oraz unieważniając uchwałę swą Nr. XVI z dn. 12 maja 1932 r., postanawia, opierając się na § 16 rozporządzenia Ministra

Przemysłu i Handlu z dn. 7 grudnia 1927 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, a zawierającego przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 942):

1. wydać opinię, iż teren m. Łodzi winien być podzielony na 23 rewiry kominiarskie.¹⁾

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

V. W sprawie Regulaminu Miejskiego Domu Pracy w Łodzi:

1. rozesłanie projektu Regulaminu uznać za pierwsze czytanie.

2. Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1182 z dnia 15 grudnia 1932 roku, postanawia:

- a) uchylić uchwałę swą Nr. XIII z dnia 23 października 1930 roku,
- b) zatwierdzić w drugim i trzecim czytaniu

REGULAMIN MIEJSKIEGO DOMU PRACY.

I.

Cel Zakładu.

§ 1. Celem Miejskiego Domu Pracy jest:

- a) zwalczanie żebractwa i włóczęgostwa,
- b) zatrudnianie takich osób o zmniejszonej zdolności do pracy, które na zasadzie Ustawy o Opiece Społecznej z dnia 16 sierpnia 1923 roku (Dz. U. R. P. z dnia 21 września 1923 roku Nr. 91, poz. 726), mają prawo do otrzymywania świadczeń ze środków publicznych.

Dom Pracy przeznaczony jest dla 200 pensjonariuszy, przyczem przestrzeń w sypialni na 1 pensjonariusza powinna wynosić 5 m², objętość — 15 m³.

II.

Przepisy ogólne.

§ 2. W Miejskim Domu Pracy umieszczani są ubodzy płci obojga, pozbawieni opieki i środków do życia, ze zmniejszoną zdolnością do pracy w tym stopniu, iż wyklucza całkowicie, bądź bardzo zmniejsza możliwość otrzymania pracy z wolnego najmu. W wyjątkowych wypadkach inne osoby, o ile nie mogą uzyskać pracy i nie pobierają żadnych świadczeń ubezpieczeniowych, emerytalnych bądź inwalidzkich.

§ 3. Przyjęcie petenta do Miejskiego domu Pracy następuje wyłącznie z polecenia Wydziału Opieki Społecznej — Magistratu m. Łodzi.

§ 4. Przed przyjęciem do Miejskiego Domu Pracy petent powinien być zbadany przez Komisję Lekarską, która na odpowiednim kwestjonariuszu określi stopień zdolności jego do pracy.

W Miejskim Domu Pracy nie mogą być umieszczeni chorzy umysłowo, epileptycy, dotknięci chorobami niebezpiecznymi dla otoczenia (gnilec, świerzba, kiła, jaglica i ostre choroby zakaźne).

¹⁾ Interesujący się podziałem miasta na rewiry kominiarskie mogą zapoznać się z nimi w Urzędzie Przemysłowym I Instancji przy Magistracie m. Łodzi oraz w administracji „Dziennika Zarządu m. Łodzi”.

§ 5. W Miejskim Domu Pracy prowadzone są działy pracy zorganizowane odpowiednio do stanu fizycznego i zdrowia pensjonariuszy.

Jakie działy pracy odpowiadać będą powyższym wymaganiom, ustali Wydział Opieki Społecznej w porozumieniu z Patronatem Miejskiego Domu Pracy.

§ 6. Zarządzanie Miejskim Domem Pracy należy do Wydziału Opieki Społecznej Magistratu m. Łodzi, bezpośredni zaś zarząd należy do miejscowego Patronatu i kierownika Zakładu

III.

Fundusze Miejskiego Domu Pracy.

§ 7. Miejski Dom Pracy utrzymuje się:

- 1) ze sprzedaży przedmiotów, wykonywanych przez pensjonariuszy,
- 2) z sum, przeznaczonych przez Magistrat m. Łodzi,
- 3) z ofiar, zapisów i darowizn,
- 4) z dochodów nieprzewidzianych.

IV.

Władze i ich kompetencje.

§ 8. Patronat składa się z czterech obywateli m. Łodzi i kierownika Zakładu.

Przewodniczącego wybiera Patronat z pośród siebie na pierwszym posiedzeniu, zwołanem przez przewodniczącego Wydziału Opieki Społecznej.

§ 9. Członków Patronatu wybiera Rada Miejska na wniosek Miejskiej Komisji Opieki Społecznej — na okres kadencji Rady Miejskiej.

§ 10. Członkowie Patronatu pełnią obowiązki honorowo.

§ 11. Patronat zarządza wszystkimi sprawami Miejskiego Domu Pracy.

Celem działalności Patronatu powinno być dążenie do samowystarczalności Zakładu.

§ 12. Do bezpośredniej kompetencji Patronatu należą sprawy, dotyczące:

- 1) nadzoru nad całością i zabezpieczeniem majątku zakładowego oraz nad gospodarstwem wewnętrznym;
  - 2) środków, zmierzających do ulepszenia i powiększenia majątku zakładowego;
  - 3) opracowywania wspólnie z lekarzem zakładowym jadłospisu dla pensjonariuszy;
  - 4) obmyślanie korzystnego sposobu opalania, oświetlania, prania i t. p., mając wzgląd na oszczędność;
  - 5) kontroli nad jakością dostarczanych artykułów oraz ich przychodem i rozchodem;
  - 6) sprawdzania wszelkiego rodzaju rachunków oraz kasy Zakładu;
  - 7) kalkulacji kosztów produkcji oraz ceny wyprodukowanych przedmiotów;
  - 8) układania sprawozdań, jakoteż dawania wyjaśnień na żądanie Wydziału;
  - 9) ogłaszania konkursów na dostawę materiałów, niezbędnych do prowadzenia warsztatów;
  - 10) zamawiania i zakupywania materiałów bez konkursu, bezpośrednio z firm lub za pośrednictwem Wydziału Gospodarczego;
  - 11) rozpoznawania uwag, poczynionych przez osoby, którym rewizja Zakładu została poruczona, a także przedsięwzięcia środków do zadośćuczynienia tym uwagom, lub wyjaśnienia powodów, któreby temu były na przeszkodzie;
  - 12) przyjmowanie zamówień i ustalanie warunków sprzedaży.
- § 13. Uchwały Patronatu wymagają zatwierdzenia Wydziału w sprawach:
- 1) budżetu Zakładu,
  - 2) umów,
  - 3) projektów zmian i ulepszeń w Miejskim Domu Pracy,

4) tabeli plac dziennych, kosztów, świadczeń Zakładu na rzecz pensjonariuszy oraz wysokości potrąceń z zarobków pensjonariuszy na rzecz ich oszczędności,

5) regulaminów wewnętrznych, dotyczących:

a) rozkładu zajęć,

b) sposobu odżywiania pensjonariuszy,

c) liczby pensjonariuszy, mogących przebywać w Zakładzie,

6) uznania nieprzydatności przedmiotów do dalszego użycia i zakwalifikowania ich do wykreślenia z inwentarza, sprzedaży lub zniszczenia,

7) sprawozdań rocznych z działalności Zakładu,

8) usuwania pensjonariuszy z Miejskiego Domu Pracy, zgodnie z § 40 niniejszego Regulaminu.

§ 14. Posiedzenia Patronatu odbywają się w miarę potrzeby, lecz nie rzadziej jak raz na tydzień.

Na posiedzenia mogą być zapraszane przez przewodniczącego osoby, nienależące do składu Patronatu, w charakterze rzeczoznawców, w głosowaniu jednak udziału nie biorą.

W posiedzeniach biorą udział: — przewodniczący Wydziału, naczelnik i kierownik oddziałowego Oddziału oraz delegowani urzędnicy, bez prawa głosowania.

Z posiedzenia sporządza się protokół, do którego wnosić należy uchwały i wnioski.

Protokół podpisują obecni na posiedzeniu członkowie Patronatu, zaproszeni przez przewodniczącego rzeczoznawcy oraz osoby, przewidziane w p. 3 niniejszego paragrafu.

Wszelkie sprawy na posiedzeniu Patronatu są decydowane większością głosów, w razie równości głosów, głos przewodniczącego rozstrzyga.

Protokoły z posiedzeń Patronatu przesyłane są przewodniczącemu do zatwierdzającej wiadomości.

§ 15. Patronat obowiązany jest składać sprawozdania kwartalne ze swej działalności Miejskiej Komisji Opieki Społecznej.

§ 16. Kierownikiem Zakładu jest urzędnik, mianowany przez Magistrat, którego kwalifikacje odpowiadają wymaganiom rozporządzenia Min. Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 października 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 866).

§ 17. Do kompetencji kierownika Zakładu należy:

1) prowadzenie Zakładu,

2) kierownictwo całym personelem i pensjonariuszami Zakładu, wykonywanie poleceń Wydziału i uchwał Patronatu,

3) prowadzenie kancelarii, nadzór, by pensjonariusze Zakładu wykonywali sumiennie nałożone na nich obowiązki, by nie działa im się żadna krzywda ze strony nadzorującego personelu oraz innych pensjonariuszy,

4) udzielanie napomnień winnym, powiadamianie Patronatu o wszelkich przekroczeniach,

5) piecza nad ruchomym i nieruchomym majątkiem Zakładu oraz nadzór nad prawem działaniem wszelkich urzędzeń,

6) zaopatrywanie pensjonariuszy w pościel, bieliznę i ubrania oraz w narzędzia, niezbędne przy wykonywaniu ich zajęć,

7) nabywanie wzgl. zamawianie wszelkich materiałów i surowców, niezbędnych do prowadzenia warsztatów, o ile istnieje odpowiednia uchwała Patronatu,

8) zaopatrywanie Zakładu we wszystkie artykuły spożywcze, opałowe i t. d.,

9) sprzedaż wyprodukowanych przedmiotów oraz przyjmowanie zamówień,

10) przygotowywanie wniosków dla Patronatu,

11) podpisywanie korespondencji, zamówień i zestawień kasowych,

12) przedkładanie Wydziałowi do zatwierdzenia wniosków, dotyczących wszelkich inwestycji.

§ 18. Jeżeli zdaniem kierownika Zakładu uchwały Patronatu są niezgodne z przepisami, niekorzystne dla Zakładu lub zmierzające do przekroczeń budżetowych, winien w ciągu trzech dni uchwałę tę przedłożyć Wydziałowi do ostatecznej decyzji.

V.

Przepisy kancelaryjne.

§ 19. W kancelarji zatrudnieni są pracownicy, mianowani przez Magistrat, i w razie potrzeby pensjonariusze, o ile posiadają kwalifikacje.

§ 20. Kancelarja prowadzi wszelką korespondencję, statystykę, kalkulację, bilansy oraz rachunkowość, dotyczącą gospodarstwa i produkcji warsztatowej.

§ 21. Korespondencję do Wydziału w sprawach, wymienionych w § 13, punkty od 1—7, podpisuje przewodniczący i kierownik Zakładu.

§ 22. W kancelarji obowiązuje prowadzenie następujących ksiąg wg. ustanowionego przez Wydział wzoru i w porozumieniu z kierownikiem Zakładu:

- 1) dziennik korespondencji,
- 2) księga ewidencyjna pensjonariuszy i skorowidz do tej księgi,
- 3) raporty dzienne o ruchu pensjonariuszy,
- 4) księga depozytów, składanych przez pensjonariuszy,
- 5) księga do zapisywania rzeczy po zmarłych pensjonariuszach,
- 6) księga przychodowa i rozchodowa produktów spożywczych i opałowych,
- 7) księga kasy,
- 8) księga inwentarzowa,
- 9) raporty dzienne spiżarni,
- 10) księga magazynowa wyrobów gotowych,
- 11) księga magazynowa rozchodu i przychodu surowców,
- 12) księga dłużników,
- 13) księga wizyt do zapisywania uwag przez osoby wizytujące,
- 14) księga kalkulacyjna warsztatów i inne księgi, które okażą się niezbędne.

Rachunkowość Zakładu prowadzona będzie zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Min. Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 lutego 1930 roku (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 210).

VI.

Prawa pensjonariuszy.

§ 23. Pensjonariusze w Miejskim Domu Pracy otrzymują całkowite utrzymanie, t. j. mieszkanie, pożywienie, opiekę lekarską, środki lecznicze, pościel i do pracy bieliznę, ubranie i obuwie. Poza tem pensjonariusze otrzymują ubranie, bieliznę i obuwie dla własnego użytku po przepracowaniu w Miejskim Domu Pracy przynajmniej jednego roku. Ubranie i obuwie dla własnego użytku mogą otrzymać także pensjonariusze, którzy nie przepracowali jednego roku pod warunkiem jednak, że dają gwarancję dłuższego pozostawania w Miejskim Domu Pracy oraz wyrażenia piśmiennej zgody na potrącanie im za te ubrania z oszczędności.

Ubrania robocze służyć muszą przynajmniej na pół roku i powinny być przez pensjonariuszy zwracane przy opuszczaniu Zakładu.

§ 24. Pensjonariusze, którzy całkowicie utracili zdolność do pracy, przenoszeni są do odpowiednich Zakładów dla starców i kalek.

§ 25. W Miejskim Domu Pracy praca trwa normalnie 8 godzin dziennie, w soboty godzin 6, niedziele i święta wolne są od zajęć. Wyjątek stanowią pensjonariusze, zatrudnieni w gospodarstwie, którzy mogą być zatrudnieni w niedziele i święta, pod warunkiem jednak, że za każdą niedzielę i święto otrzymają inny wolny dzień w tygodniu.

§ 26. Każdy pensjonariusz powinien mieć wyznaczone zajęcie wg. zdolności do pracy, siły fizycznej i umiejętności, o czym decyduje kierownik Zakładu.

§ 27. Chorzy nie obłożnie mogą być zwalniani przez lekarza od zajęć na okres do 2 tygodni, o ile po tym czasie poprawa w zdrowiu nie następuje, lekarz orzeknie, co z chorym należy uczynić.

§ 28. Pensjonariusze za pracę swoją otrzymują wynagrodzenie w zależności od ich umiejętności, pilności i wydajności pracy, wypłacane co 2 tygodnie, a nadto świadczenia w naturze, przewidziane w § 23.

§ 29. Z przypadającej pensjonariuszom sumy należy potrącać dziesiątą część na oszczędności, które stanowią ich własność i mogą im być wydawane częściowo lub w całości w razie potrzeby lub wypisania się z Zakładu, na życzenie mogą być przekazane rodzinie wzgl. ofiarowane na cele społeczne. W razie śmierci pensjonariusza, oszczędności przechodzą na własność prawnych spadkobierców, w razie gdyby ich nie było, na ogólne cele opieki społecznej.

§ 30. Pensjonariusze, zatrudnieni na przychodnie i niekorzystający z utrzymania, otrzymują wynagrodzenie, ustalone przez Patronat.

§ 31. Po godzinach pracy, w niedziele i święta pensjonariusze mogą wychodzić z Zakładu za zezwoleniem kierownika.

§ 32. Wszelkie zażalenia na personel dozorujący pensjonariusze mogą składać kierownikowi Zakładu, zaś na kierownika — przewodniczącemu Patronatu.

VII.

Obowiązki pensjonariuszy.

§ 33. Pensjonariusze obowiązani są przestrzegać przepisów ogólnych i regulaminów wewnętrznych, obowiązujących w Zakładzie oraz stosować się do instrukcji i poleceń kierownika Zakładu i wyznaczonych przez niego instruktorów.

§ 34. Pensjonariuszy obowiązuje przestrzeganie bezwzględnej czystości i porządku w obrębie Zakładu oraz dbałość o mienie Zakładu.

§ 35. Pensjonariuszom wzbronione jest wychodzenie z Zakładu w godzinach pracy, w wyjątkowych wypadkach należy uzyskać zezwolenie kierownika.

§ 36. Pensjonariuszy obowiązuje przyzwoite zachowywanie się i koleżeńskość oraz uprzejme odnoszenie się do instruktorów i administracji Zakładu.

§ 37. Pensjonariuszom wzbronione jest przynoszenie i używanie w Zakładzie alkoholu, ponadto wszczynanie awantur, zajmowanie się grą w pieniądze wzgl. ułatwianie tego innym. Wzbronione jest również przychodzenie do Zakładu w stanie nietrzeźwym.

§ 38. Osoby, nienależące do Zakładu, nie mają prawa przebywać w Miejskim Domu Pracy bez specjalnego zezwolenia Magistratu lub kierownika Zakładu.

VIII.

Wypisanie wzgl. usunięcie z Miejskiego Domu Pracy.

§ 39. Wypisanie pensjonariusza z Zakładu może nastąpić:

- a) w razie dobrowolnego wystąpienia z Zakładu,
- b) w razie samowolnego wydalenia się poza obręb Zakładu dłużej niż ponad trzy dni,
- c) w razie samowolnego wydalenia się poza obręb Zakładu w różnych odstępach ponad 5 dni w miesiącu.

§ 40. Usunięcie pensjonariusza z Zakładu może nastąpić:

- a) jeżeli stan materialny jego poprawił się,
- b) jeżeli odnalezieni krewni są w możności objęcia nad nim opieki,

c) jeżeli pensjonariusz nie przestrzega obowiązków, przewidzianych w §§ 33—38 niniejszego regulaminu wzgl. jednego z tych paragrafów.

Usunięcie pensjonariusza następuje z polecenia Wydziału Opieki Społecznej na wniosek Patronatu.

§ 41. W razie przekroczenia przez pensjonariusza jednego z paragrafów od 33—38 wzgl. regulaminów wewnętrznych, Patronat przed usunięciem z Miejskiego Domu Pracy na wniosek kierownika Zakładu może zastosować jedną z następujących kar:

- a) nagane,
- b) pozbawienie ulg, przewidzianych w §§ 23—31 niniejszego Regulaminu,
- c) pozbawienie prawa rozporządzania zarobkiem wzgl. jego częścią na przeciąg 1-ch tygodni.

§ 42. Zmiany w niniejszym Regulaminie mogą być wprowadzone jedynie w drodze uchwały Rady Miejskiej i po zatwierdzeniu właściwej państwowej władzy nadzorczej.

IX.

Przepisy przejściowe.

§ 43. Z dniem wejścia w życie niniejszego Regulaminu tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe regulaminy i instrukcje, obowiązujące Miejski Dom Pracy.

VI. W sprawie zawieszenia zalegalizowania samowolnie wzniesionej szopy na nieruchomości przy ul. Obywatelskiej Nr. 22:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1019 z dnia 3 listopada 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku na przeciąg 2-ch lat rozpatrzenie podania p. Emila Maasa z dnia 16 września 1932 roku o zalegalizowanie samowolnie wzniesionej szopy drewnianej na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Obywatelskiej Nr. 22 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, wspomniana szopa leży na projektovanem przedłużeniu t. zw. arterji obwodowej;
2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Andrzeja Sicińskiego o zezwolenie na budowę 1-piętrowego murowanego domu frontowego oraz budynku gospodarczego na nieruchomości przy ul. Śródmiejskiej Nr. 130:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 882 z dnia 22 września 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić — na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) i uchwały Rady

Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-eh lat rozpatrzenie podania p. Andrzeja Sicińskiego z dnia 10 sierpnia 1932 roku o zezwolenie na budowę 1-piętrowego murowanego domu frontowego oraz budynku gospodarczego na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej Nr. 130 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, na wspomnianej nieruchomości projektowane jest urządzenie zieleńca;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VIII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Chaima Bławata o zezwolenie na budowę drewniano-murowanego frontowego domu 2-kondygnacyjnego na nieruchomości przy ul. Zgierskiej Nr. 94a:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 901 z dnia 29 września 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-eh lat rozpatrzenie podania p. Chaima Bławata z dnia 14 marca 1932 roku o zezwolenie na budowę drewniano-murowanego frontowego domu dwukondygnacyjnego na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Zgierskiej Nr. 94a — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, wspomniana nieruchomość leży częściowo na poszerzeniu ul. Zgierskiej;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IX. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Ottona Tittla o zezwolenie na budowę 1-piętrowego murowanego budynku frontowego z mansardą gospodarską na nieruchomości przy ul. Przemysłowej Nr. 11:

Przekazać sprawę Komisji do Spraw Ogólnych celem ponownego rozpatrzenia.

X. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Antoniego Knapa o zalegalizowanie samowolnie nadbudowanej trzeciej kondygnacji na 2-kondygnacyjnym budynku frontowym na nieruchomości przy ul. Okrzei Nr. 13:

Przekazać sprawę Komisji do Spraw Ogólnych celem ponownego rozpatrzenia.

XI. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Karola Kahlerta o zezwolenie na budowę 1-piętrowego frontowego budynku mieszkalnego na nieruchomości przy ul. Przemysłowej Nr. 13:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 902 z dnia 29 września 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić, na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-eh lat — rozpatrzenie podania p. Karola Kahlerta z dnia 18 sierpnia 1932 roku o zezwolenie na budowę 1-piętrowego frontowego budynku mieszkalnego na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Przemysłowej Nr. 13, ze względu na to, iż w myśl szczegółowego planu zabudowania części miasta, zawartej pomiędzy torem kolei kaliskiej, północną i wschodnią granicą miasta oraz ulicami: Brzezińską, Zgierską i Drewnowską, projektowana budowa wykracza poza zamierzoną linię zabudowy;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Elżbiety Kowalskiej o zezwolenie na budowę 2-piętrowego murowanego budynku mieszkalnego i zabudowań gospodarczych drewnianych na nieruchomości przy ul. Zgierskiej Nr. 168a:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 984 z dnia 27 października 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-eh lat — rozpatrzenie podania p. Elżbiety Kowalskiej z dnia 10 sierpnia 1932 roku **o zezwolenie na budowę 2-piętrowego murowanego budynku mieszkalnego i zabudowań gospodarskich drewnianych** na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Zgierskiej Nr. 168a — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, wspomniana nieruchomość leży na projektowanym placu przy zbiegu ulic: Żeromskiego, Kniaziewiczza i Zgierskiej;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XIII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. K. Rawickiego o zalegalizowanie samowolnie wzniesionego parterowego budynku dla dozorczy na nieruchomości przy ul. Zgierskiej Nr. 75:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 985 z dnia 27 października 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i za-

budowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-ch lat rozpatrzenie podania p. K. Rawickiego z dnia 27 września 1932 roku o zalegalizowanie samowolnie wzniesionego parterowego budynku dla dozorczy na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Zgierskiej Nr. 75 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, wspomniana nieruchomość leży na projektowanym przedłużeniu ul. Stefana;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XIV. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Józefa Szymczaka o zezwolenie na budowę parterowego domu mieszkalnego drewnianego i budynku gospodarczego na nieruchomości przy ul. Nowo-Kwiecej Nr. parc. 27/28:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1020 z dnia 3 listopada 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-ch lat — rozpatrzenie podania p. Józefa Szymczaka z dnia 9 sierpnia 1932 roku o zezwolenie na budowę parterowego domu mieszkalnego drewnianego i budynku gospodarczego na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Nowo-Kwiecej Nr. parc. 27/28 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku na wspomnianej nieruchomości projektowane jest urządzenie zieleńca;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XV. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Jana Kubiaka o zezwolenie na budowę parterowego murowanego budynku mieszkalnego, murowanych komórek i ustępu na nieruchomości przy ul. Źródłowej Nr. 22:

Rada miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1021 z dnia 3 listopada 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-ch lat rozpatrzenie podania p. Jana Kubiaka z dnia 5 sierpnia 1932 roku o zezwolenie na budowę parterowego murowanego budynku mieszkalnego, murowanych komórek i ustępu na nieruchomości, położonej w Łodzi

przy ul. Źródłowej Nr. 22, ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku — na wspomnianej nieruchomości projektowane jest urządzenie zieleńca;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XVI. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Pauliny Ende o zezwolenie na budowę 1-piętrowego domu mieszkalnego murowanego i ustępów murowanych na nieruchomości przy ul. Rzgowskiej Nr. 66a:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1022 z dnia 3 listopada 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-ch lat rozpatrzenie podania p. Pauliny Ende z dnia 10 października 1932 roku o zezwolenie na budowę 1-piętrowego domu mieszkalnego murowanego i ustępów murowanych na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Rzgowskiej Nr. 66a, ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, wspomniana nieruchomość leży na projektowanym placu publicznym;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XVII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Gustawa Szefla o zezwolenie na budowę parterowego drewnianego budynku mieszkalnego na nieruchomości, położonej na przedłużeniu ul. Konstytucyjnej:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1023 z dnia 3 listopada 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku na przeciąg 2-ch lat rozpatrzenie podania p. Gustawa Szefla z dnia 9 września 1932 roku o zezwolenie na budowę parterowego drewnianego budynku mieszkalnego na nieruchomości, położonej na przedłużeniu ulicy Konstytucyjnej — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, na wspomnianej nieruchomości projektowane jest urządzenie zieleńca;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XVIII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Stefana Nastorowicza o zalegalizowanie samowolnie urządzonych mieszkań na poddaszu budynku frontowego na nieruchomości przy ul. Granitowej Nr. 35:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1049 z dnia 17 listopada 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-eh lat rozpatrzenie podania p. Stefana Nastarowicza z dnia 18 października 1932 roku o zalegalizowanie samowolnie urządzonych mieszkań na poddaszu budynku frontowego na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Granitowej Nr. 35, ze względu na to, iż, w myśl uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku planu ogólnego zabudowania miasta, wspomniana wyżej nieruchomość przewidziana jest na poszerzenie ulicy Granitowej;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XIX. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Romana Opitza o zezwolenie na budowę parterowej oficyny murowanej, pralni i szopy drewnianej oraz o zalegalizowanie nadbudowanego pierwszego piętra domu frontowego na nieruchomości przy ul. Nowo-Południowej Nr. 10:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1050 z dnia 17 listopada 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-eh lat rozpatrzenie podania p. Romana Opitza z dnia 9 marca 1932 roku o zezwolenie na budowę parterowej oficyny murowanej, pralni i szopy drewnianej oraz o zalegalizowanie nadbudowanego pierwszego piętra domu frontowego na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Nowo-Południowej Nr. 10 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, na wspomnianej nieruchomości projektowane jest urządzenie zielenca;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XX. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Szczepana Krauzego o zezwolenie na budowę parterowego murowanego domu mieszkalnego, komórki i ustępu na nieruchomości przy ul. Łagiewnickiej Nr. pol. 96:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1142 z dnia 10 grudnia 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady

Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-eh lat rozpatrzenie podania p. Szczepana Krauzego z dn. 3. XI. 1932 r. o zezwolenie na budowę parterowego murowanego domu mieszkalnego, komórki i ustępu na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Łagiewnickiej Nr. pol. 96 ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku — wspomniana nieruchomość leży na terenie, przeznaczonym pod budowę budynku użyteczności publicznej;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XXI. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Jana Dominikowskiego o zezwolenie na budowę 2-piętrowego domu, komórek i ustępów na nieruchomości przy ul. Śródmiejskiej Nr. 124:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1143 z dnia 10 grudnia 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku na przeciąg 2-eh lat rozpatrzenie podania p. Jana Dominikowskiego z dnia 26 października 1932 roku o zezwolenie na budowę 2-piętrowego domu, komórek i ustępów na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej Nr. 124, ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, na wspomnianej nieruchomości projektowane jest urządzenie placu rewjowego;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XXII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Jana Hyżego o zalegalizowanie samowolnie wzniesionego parterowego budynku drewnianego, przybudówki drewnianej mieszkalnej, mieszkania nad parterowym budynkiem mieszkalnym oraz o zezwolenie na podwyższenie poddasza nad tym budynkiem na nieruchomości przy ul. Brajera Nr. 47:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1144 z dnia 10 grudnia 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-eh lat rozpatrzenie podania p. Jana Hyżego z dnia 8 listopada 1932 roku o zalegalizowanie samowolnie wzniesionego parterowego budynku drewnianego, przybudówki drewnianej mieszkalnej, mieszkania nad parterowym budynkiem mieszkalnym oraz o zezwolenie na podwyższenie poddasza nad

tym budynkiem na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Brajera Nr. 47 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku — parterowy budynek leży całkowicie na projektowanym poszerzeniu ulicy Łagiewnickiej, zaś przybudówka drewniana, mieszkanie nad parterowym budynkiem mieszkalnym oraz podwyższenie poddasza nad tym budynkiem uniemożliwiają celowe i higieniczne zabudowanie danego bloku;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XXIII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. R. Smolarskiej o zalegalizowanie samowolnie wzniesionego parterowego budynku mieszkalnego oraz o udzielenie zezwolenia na budowę ustępów murowanych na nieruchomości przy ul. Źródłowej Nr. 24:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1145 z dnia 10 grudnia 1932 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) oraz uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2-ch lat rozpatrzenie podania p. R. Smolarskiej z dnia 16 listopada 1932 roku o zalegalizowanie samowolnie wzniesionego parterowego budynku mieszkalnego oraz o udzielenie zezwolenia na budowę ustępów murowanych na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Źródłowej Nr. 24 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku — wspomniana nieruchomość leży częściowo na projektowanym poszerzeniu ul. Źródłowej i przewidziana jest pod urządzenie zieleńca;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Poza porządkiem dziennym — wnioski nagłe:

I. W sprawie obniżenia czynszu komornianego:

Nagłość sprawy referuje B. Milman. Z powodu zakwestjonowania quorum uchwał żadnych nie powzięto.

Z powodu zdekompletowania sali przewodniczący o godz. 22 min. 40 posiedzenie zamyka.

Prowadzący protokół:

(—) P. Rundo.

Przewodniczący:

(—) K. Hartman.

(—) R. Kempner.

(—) E. Andrzejak.

Radni Sekretarze:

(—) G. Ewald.

(—) S. Milman.

Sprawozdanie kasowe Zarządu m. Łodzi za miesiąc luty 1933 rok.

Dz.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Pdłg. budżetu 1932/33	Realizacja od 1. IV. 1932 do 31. I. 1933 r.	Realizacja w lutym 1933 r.	RAZEM
	A. Dochody zwyczajne:				
I	Majątek komunalny	256.523	134.517.98	12.411.75	146.929.73
II	Przedsiębiorstwa komunalne	3.611.705	2.457.603.01	104.709.87	2.562.312.88
III	Subwencje i dotacje	154.130	84.030.11	7.000.—	91.030.11
IV	Zwroty	1.056.643	645.276.40	41.509.49	686.785.89
V	Opłaty administracyjne	823.755	540.485.10	39.660.64	580.145.74
VI	Opł. za korzyst. z urzędz. i zakł. dobra publiczn.	528.875	362.296.67	26.652.23	388.948.90
VII	Dopłaty	—	—	—	—
VIII	Udział w podatkach państwowych	2.600.000	1.926.084.68	66.172.13	1.992.256.81
IX	Dodatek do podatków państwowych	13.250.000	9.550.266.82	678.242.02	10.228.508.84
X	Podatki samoistne	3.210.003	3.282.237.60	354.922.50	3.637.160.10
XI	Różne	212.120	168.230.90	68.353.73	236.584.63
		25.703.754	19.151.029.27	1.399.634.36	20.550.663.63
	B. Dochody nadzwyczajne:				
I-VII	Zasiłki inwestycyjne i inne	2.826.866	2.139.037.92	14.052.20	2.153.090.12
		28.530.620	21.290.067.19	1.413.686.56	22.703.753.75
Szp.	Szpitałe miejskie	1.954.110	1.269.705.85	120.986.10	1.390.691.95
Z. O.	Zakłady Opiekuńcze	1.036.890	595.700.67	89.318.93	685.019.60
P. K.	Przedsiębiorstwa komunalne	10.166.589	1.038.655.03	165.657.03	1.204.312.06
		41.688.209	24.194.128.74	1.789.648.62	25.983.777.36
	Sumy przechodnie		11.017.105.23	867.975.19	11.885.080.42
	Zaliczki		1.075.923.64	118.340.99	1.194.264.63
			36.287.157.61	2.775.964.80	39.063.122.41

Sprawozdanie kasowe Zarządu m. Łodzi za miesiąc luty 1933 rok.

Dz.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Pdlg. budżetu 1932/33	Realizacja od 1. IV. 1932 do 31. I. 1933 r.	Realizacja w lutym 1933 r.	RAZEM
A. Wydatki zwyczajne:					
I	Administracja ogólna	4.812.894	3.807.383.47	376.137.64	4.183.521.11
II	Majątek komunalny	609.888	431.112.99	50.073.—	481.185.99
III	Przedsiębiorstwa komunalne	451.891	—	—	—
IV	Spłata długów	2.507.100	761.893.61	11.709.83	773.603.44
V	Drogi i place publiczne	1.546.519	1.311.648.56	49.506.21	1.361.154.77
Va	Regulacja miasta	242.993	170.549.—	18.650.16	189.199.16
VI	Oświata	3.385.048	2.530.598.04	252.689.78	2.783.287.82
VII	Kultura i Sztuka	602.054	482.679.37	39.438.65	522.118.02
VIII	Zdrowie publiczne	4.350.806	3.136.355.97	335.979.81	3.472.335.78
IX	Opieka Społeczna	3.221.344	2.081.432.83	250.046.50	2.331.479.33
X	Popieranie rolnictwa	203.115	151.340.64	14.016.03	165.356.67
XI	Popieranie przemysłu i handlu	606.515	436.438.40	38.662.84	475.101.24
XII	Bezpieczeństwo Publiczne	1.363.792	779.176.97	53.890.68	833.067.65
XIII	Różne	573.661	487.031.72	23.161.31	510.193.03
		24.477.620	16.567.641.57	1.513.962.44	18.081.604.01
B. Wydatki nadzwyczajne:					
I-XII	Wydatki inwestycyjne i inne	4.053.000	3.617.476.78	145.850.13	3.763.326.91
		28.530.620	20.185.118.35	1.659.812.57	21.844.930.92
Szp.	Szpitala miejskie	1.954.110	1.269.705.85	120.986.10	1.390.691.95
Z. O.	Zakłady Opiekuńcze	1.036.890	595.700.67	89.318.93	685.019.60
P. K.	Przedsiębiorstwa komunalne	10.166.589	3.434.391.14	201.037.81	3.635.428.95
		41.688.209	25.484.916.01	2.071.155.41	27.556.071.42
Sumy przechodnie			9.087.942.54	559.239.48	9.647.182.02
Zaliczki			1.598.128.50	98.808.71	1.696.937.21
			36.170.987.05	2.729.203.60	38.900.190.65

NEKROLOGJA

Dnia 17 lutego 1933 roku zmarł, przeżywszy lat 73

Ś. † P.

Franciszek Dziuba

emeryt miejski.

Cześć Jego pamięci.

MAGISTRAT M. ŁODZI.

RUCH SŁUŻBOWY PRACOWNIKÓW ETATOWYCH

ZA MIESIĄC GRUDZIEŃ 1932 ROKU i STYCZEŃ 1933 ROKU.

I. GRUDZIEŃ 1932 R.

A. ZWOLNIENIA:

urzędnicy:

1. **Ankersztajnowa Halina**, sekretarz Wydziału Podatkowego z dn. 1. XII. 32.
2. **Łuchniakowa Zofja**, maszynistka Wydziału Oświaty i Kultury z dn. 1. XII. 32.

niżsi funkcjonariusze:

3. **Drozdowski Henryk**, sanitariusz Szpitala św. Józefa z dn. 6. XII. 32.
4. **Wajuberg Helena**, posługaczka II Miejskiego Domu Wychowawczego z dn. 6. XII. 32.

B. MIANOWANIA I AWANSE:

urzędnicy:

1. **Hillebrandt Zenon**, technik Inspekcji Budowlanej, powierzono z dn. 1. XI. 32 pełnienie obowiązków architekta teŝe Inspekcji Budowlanej z dotychczasowym uposażeniem.
2. **Szlindembuch Edward**, kierownik Apteki Miejskiej awansowany z dn. 1. XII. 32 z III na II st. st.
3. **Mikolecz Kazimierz**, kontraktowy pomocnik prowizora Miejskiej Apteki Szpitalnej mianowany z dn. 1. XII. 32 etatowym urzędnikiem na stanowisko pomocnika prowizora z uposażeniem wg. IV st. st.
4. **Dmochowska Aniela**, jak wyżej.
5. **Rogowska Marja**, jak wyżej.
6. **Dynkiewiczówna Marja**, jak wyżej.
7. **Biwan Kazimierz**, rejestrator Wydziału Podatkowego mianowany z dn. 1. XII. 32 referentem tegoŝ Wydziału z równoczesnym awansem z V do IV st. st.

8. **Augustyniak Feliks**, rachmistrz Oddziału Drogowego awansowany z dn. 1. XII. 32 z VI do V st. sł.

9. **Szewczyk Artur**, księgowy Wydziału Finansowego awansowany z dn. 1. XII. 32 z V do IV st. sł.

niżsi funkcjonariusze:

10. **Żychlewski Michał**, introligator Wydziału Gospodarczego przywrócono z dn. 1. XII. 32 uposażenie wg. VII st. sł.

11. **Krawczykówna Genowefa**, tymczasowa pielęgniarka Wydziału Opieki Społecznej mianowana z dn. 1. XII. 32 etatową niższą funkcjonariuszką tegoż Wydziału na stanowisko pielęgniarki I Stacji Opieki nad Dzieckiem z uposażeniem wg. VIII st. sł.

12. **Jaworska Marja**, jak wyżej.

13. **Kowalikowa Marjanna**, woźna szkoły powszechnej Wydziału Oświaty i Kultury awansowana z dn. 1. XII. 32 z XI do X st. sł.

14. **Starzyński Stanisław**, woźny szkoły powszechnej, jak wyżej.

15. **Burnik Władysław**, kontraktowy dozorca Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich mianowany z dn. 1. XII. 32 etatowym niższym funkcjonariuszem na stanowisko dozorczy tegoż Wydziału z uposażeniem wg. XI st. sł.

C. PRZENIESIENIA:

urzędnicy:

1. **Jastrzębska Jadwiga**, kancelistka szpitala w Radogoszczu przeniesiona z dn. 1. XI. 32 na równorzędne stanowisko do Szpitala św. Józefa z dotychczasowym uposażeniem.

D. PRZENIESIENIA W STAN SPOCZYNKU:

urzędnicy:

1. **Kabat Józef**, kontroler Wydziału Opieki Społecznej z dn. 1. XII. 32.

2. **Jarmolińska Helena**, sekretarka Sanatorium w Chojnach z dn. 1. XII. 32.

niżsi funkcjonariusze:

3. **Szadkowska Karolina**, robotnica kuchni Sanatorium w Chojnach z dn. 16. XII. 32.

E. SKREŚLENIA Z POWODU ŚMIERCI:

niżsi funkcjonariusze:

Jugo Stanisław, woźny szkoły powszechnej z dn. 5. XII. 32.

II. STYCZEŃ 1933 R.

A. ZAANGAŻOWANIA:

niżsi funkcjonariusze:

1. **Drozdowski Henryk**, z dn. 30. I. 1933 do Wydz. Zdrowotności Publicznej w charakterze niższego funkcjonariusza etatowego na stanowisko sanitariusza Szpitala św. Józefa z uposażeniem wedł. IX st. sł.

B. ZWOLNIENIA:*urzędnicy:*

1. Müllerowa Marjanna, sekretarz Wydziału Oświaty i Kultury z dn. 1. I. 1933 r.
2. Danielewiczowa Marja, kancelistka Biblioteki Publicznej z dn. 1. I. 1933.

niżsi funkcjonariusze:

3. Wawrowska Jadwiga, pielęgniarka Szpitala św. Józefa z dn. 1. I. 1933 r.
4. Adamski Heljodor, woźny Centralnej Ekspedycji z dniem 22. XII. 1932.

C. MIANOWANIA I AWANSE:*urzędnicy:*

1. Milczarek Józef, kontraktowy sanitariusz Wydziału Zdrowotności Publicznej mianowany z dn. 1. I. 33 etatowym urzędnikiem z uposażeniem wg. VI st. sł.
2. Cywińska Janina, kontraktowa sekretarka Apteki Szpitalnej mianowana z dn. 1. I. 1933 etatową urzędniczką z uposażeniem wg. VII st. sł.
3. Kliński Bolesław, kancelista Wydziału Oświaty i Kultury awansowany z dniem 1. I. 33 z IX do VIII st. sł.
4. Górecka Helena, rachmistrz Wydziału Oświaty i Kultury mianowana z dn. 1. I. 33 sekretarzem z równoczesnym awansem z VI do V st. sł.

niżsi funkcjonariusze:

5. Szymański Aleksander, po odbyciu pracy próbnej mianowany z dn. 16. I. 1933 etatowym niższym funkcjonariuszem Wydziału Oświaty i Kultury na stanowisko woźnego szkoły powszechnej z uposażeniem wg. XII st. sł.
6. Szymczak Józef, jak wyżej.
7. Pawłowski Konstanty, jak wyżej.
8. Zieliński Jan, jak wyżej.
9. Zwierzyński Bolesław, jak wyżej.
10. Fisiakówna Walentyna, kontraktowa pielęgniarka szpitala w Radogoszczu mianowana z dn. 1. I. 33 etatową niższą funkcjonariuszką z uposażeniem wg. VIII st. sł.
11. Tomczak Antoni, woźny Urzędu Stanu Cywilnego awansowany z dniem 1. I. 1933 z XI do X st. sł.
12. Dominiakowa Antonina, kontraktowa woźna szkoły powszechnej mianowana z dniem 1 grudnia 1932 r. etatową niższą funkcjonariuszką z uposażeniem wg. X st. sł.

D. PRZENIESIENIA:*urzędnicy:*

1. Rzeszotarska Czesława, rejestrator Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich z dniem 7. XII. 32 na stanowisko sekretarza do Biura Ewidencji Ludności z dotychczasowym uposażeniem.

niżsi funkcjonariusze:

2. Jezłowski Jan, dozorca Domu Noclegowego dla Kobiet z dn. 1. I. 33 na równorzędne stanowisko do Domu Noclegowego dla mężczyzn z dotychczasowym uposażeniem.
3. Badelka Andrzej, dozorca Schroniska dla wyeksmitowanych z dn. 1. I. 33 na równorzędne stanowisko do Domu Noclegowego dla Kobiet z dotychczasowym uposażeniem.

4. **Szmidt Helena**, posługaczka V Domu Wychowawczego z dn. 16. I. 33 na równorzędne stanowisko do II Domu Wychowawczego z dotychczasowym uposażeniem.
5. **Zatke Wacław**, goniec Biura Rady Miejskiej z dn. 31. I. 33 do Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich z dotychczasowym uposażeniem.
6. **Michalkiewicz Czesław**, dozorca Domu dla chronicznie chorych z dn. 1. I. 33 na równorzędne stanowisko do Domu Pracy z dotychczasowym uposażeniem.

E. SKREŚLENIA Z POWODU ŚMIERCI:

urzędnicy:

1. **Szmidt Jan**, referent Wydziału Podatkowego z dn. 14. I. 33.
  2. **Biesiadecki Zygmunt**, referent Wydziału Podatkowego z dn. 31. I. 33.
-

INSTRUKCJA

DLA WYDAWANIA PRZEZ URZĄD WETERYNARYJNY MAGISTRATU M. ŁODZI LEGITYMACYJ WSTĘPU DO RZEŻNI ŁÓDZKICH.

Osoby, mające stałe zatrudnienie w rzeźniach publicznych m. Łodzi, w celu otrzymania prawa wstępu i przebywania tam, powinny zaopatrzyć się w legitymacje z fotografią, wydawane przez Miejski Urząd Weterynaryjny na podstawie podań osobistych lub zbiorowych.

Legitymacje są wystawiane na rok kalendarzowy. Przedłużanie ważności legitymacyj na rok następny winno być zakończone do dnia 1 lutego każdego roku.

Za wystawienie nowej lub przedłużenie ważności poprzedniej legitymacji pobierana jest opłata kancelaryjna 50 gr., uiszczana przez naklejenie na legitymację znaczka miejskiego.

W razie zaprzestania na stałe pracy w rzeźni, posiadacz legitymacji obowiązany jest zwrócić takąową Urzędowi Weterynaryjnemu przez kierownika odnośnej rzeźni, ew. przez pracodawcę, względnie stowarzyszenie, które uzyskało dla niego omawianą legitymację.

Od osób, mających styczność z ubojem bydła, cieląt i owiec jak to:

1. rzeźnicy-hurtownicy i ich pracownicy (inkasenci, woźnice i t. d.),
2. rzeźnicy i wędliniarze-detaliści i ich pracownicy (inkasenci, woźnice i t. d.),
3. wykwalifikowani robotnicy, zatrudnieni niestale przy uboju w rzeźniach tuł.,
4. a) handlarze podrobami i ich pomocnicy, b) handlarze skór, c) handlarze jelit, d) handlarze pecherzy i węzlików,
5. zawodowi przewoźnicy mięsa (właściciele furgonów),

wymagane są następujące dowody:

A. Od rzeźników hurtowników — podanie osobiste lub zbiorowe oraz świadectwo przemysłowe II lub III kategorii dla miejscowości pierwszej klasy; od pracowników zaś — zaświadczenie Stowarzyszenia „Gościnny Dwór“ oraz książka ubezpieczenia w Kasie Chorych.

B. Od rzeźników i wędliniarzy detalistów — podanie osobiste lub zbiorowe, poświadczone przez Żydowski Związek Zawodowy Wyrębywaczy Mięsa — Piotrkowska 24, Stowarzyszenie Rzeźników Bałuckich „Wzajemna Pomoc“ lub Izbę Rzemieślniczą w Łodzi, ewent. Izbę Przemysłowo-Handlową (o ile jatka lub warsztat zatrudnia ponad 5 pracowników) i dla jatki — świadectwo przemysłowe VII lub VIII kategorii; od pracowników zaś (woźniców, inkasentów) — zaświadczenie jednej z powyżej wymienionych organizacji lub instytucji oraz książka ubezpieczenia w Kasie Chorych.

C. Od robotników wykwalifikowanych — podanie osobiste lub zbiorowe, poświadczone przez Izbę Rzemieślniczą lub Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Mięsnego w Łodzi.

D. 1. Od handlarzy podrobami — podanie osobiste lub zbiorowe, poświadczone przez Związek Handlarzy Wnętrznociami lub Izbę Rzemieślniczą, oraz świadectwo przemysłowe III lub IV kategorii; dla pomocników zaś — poświadczenie Związku Handlarzy Wnętrznociami oraz książka ubezpieczenia w Kasie Chorych.

2. Od handlarzy skór — podanie osobiste lub odnośnej garbarni oraz świadectwo przemysłowe III kategorii dla skupujących skóry na własny rachunek.

3. Od handlarzy jelit — podanie osobiste lub zbiorowe, poświadczone przez Stowarzyszenie Rzeźników „Gościnny Dwór“ lub Izbę Rzemieślniczą, oraz świadectwo przemysłowe VIII kategorii.

4. Od handlarzy pęcherzy i węzlików — podanie osobiste, poświadczone przez Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Mięsnego w Łodzi.

E. Od zawodowych przewoźników mięsa (właściciele furgonów) — podanie osobiste lub zbiorowe, poświadczone przez Sekcję Mięsną Związku Ruchu Kołowego, oraz potwierdzenie zgłoszenia Urzędu Przemysłowego i karta na prawo jazdy w Łodzi; od robotników zaś ich poświadczenie Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Mięsnego lub Izby Rzemieślniczej.

Od osób, mających styczność z ubojem trzody chlewnej, jak to:

1. kupcy trzody chlewnej i ich pracownicy,
2. rzeźnicy-detaliści,
3. mistrzowie, czeladnicy i uczniowie, zatrudnieni w warsztatach i sklepach wędliniarskich, oraz woźnice,
4. wykwalifikowani mistrzowie i czeladnicy, zatrudnieni niestale przy uboju w rzeźniach,
5. handlarze ubocznych produktów uboju trzody chlewnej,

wymagane są następujące dowody:

A. Od kupców trzody chlewnej — podanie osobiste lub zbiorowe oraz świadectwo przemysłowe (patent) I lub II kategorii dla miejscowości pierwszej klasy, dla pracowników zaś poszczególne kupców lub Stowarzyszenia — zaświadczenie zarządu Stowarzyszenia Kupców Trzody Chlewnej i książka ubezpieczenia w Kasie Chorych.

B. Od detalistów rzeźników trzody chlewnej — podanie osobiste lub zbiorowe, poświadczone przez odnośny terytorjalnie Cech rzeźniczo-wędliniarski lub Izbę Rzemieślniczą, ew. Izbę Przemysłowo-Handlową, o ile warsztat lub sklep zatrudnia ponad 5 pracowników, świadectwo przemysłowe III kategorii dla sklepów i VIII kategorii dla warsztatów wędliniarskich.

C. I. Od mistrzów, czeladników, uczniów warsztatowych — podanie odnośnego mistrza, poświadczone przez właściwy Cech na podstawie opinii Wydziału Czeladzi lub fachowej sekcji związków zawodowych;

2. dla woźniców warsztatowych ponadto należy dołączyć kartę furmańską, wydaną przez Urząd Przemysłowy I Instancji.

D. Od mistrzów i czeladników rzeźnianych — podanie osobiste lub zbiorowe, poświadczone w Łodzi przez odnośny terytorjalnie Cech na podstawie opinii Wydziału Czeladzi lub fachowych sekcji związków zawodowych, oraz dyplom mistrza lub podmistrza.

E. Od handlarzy ubocznych produktów uboju trzody chlewnej — podanie jednoosobowe lub zbiorowe z dołączeniem świadectwa przemysłowego VIII kategorii i opinii odnośnego Cechu lub Izby Rzemieślniczej.

Od osób, mających styczność z ubojem koni, jak to:

1. rzeźnicy-detaliści,
2. czeladnicy i uczniowie, zatrudnieni w warsztatach i sklepach wędliniarskich oraz woźnice,

wymagane są następujące dowody:

A. Od detalistów rzeźników koni — podanie osobiste lub zbiorowe, poświadczone przez Izbę Rzemieślniczą oraz świadectwo przemysłowe III kategorii dla jatek i VIII kategorii dla warsztatów wędliniarskich.

B. Od czeladników i uczniów — podanie odnośnego rzeźnika detalisty oraz książka ubezpieczenia w Kasie Chorych; od woźniców warsztatowych ponadto kartę furmańską, wydaną przez Urząd Przemysłowy I Instancji.

INSTRUKCJA

DLA LEKARZA WETERYNARYJNEGO — KIEROWNIKA RZEŹNI PUBLICZNEJ NR. 1 W ŁODZI W PRZEDMIOCIE PROWADZENIA TANIEJ JATKI.

Na podstawie art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361) oraz §§ 42—51 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 29 stycznia 1929 roku, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o urzędowym badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 305) Magistrat m. Łodzi w związku z uchwałą Rady Miejskiej Nr. XI z dnia 27 listopada 1930 roku zarządza co następuje:

§ 1.

Mięsa, uznanego przy badaniu w rzeźniach publicznych m. Łodzi jako mniej wartościowe lub warunkowo zdadne, nie wolno wypuszczać do obrotu handlowego.

Wyrażenie „mięso“ oznacza wszystkie części zwierząt ciepłokrwistych, przeznaczone do spożycia.

§ 2.

Kierownicy rzeźni publicznych m. Łodzi będą przekazywać taniej jatce, założonej przez Gminę Miejską Łódź, mięso wymienione w § 1, celem ew. sterylizacji i rozsprzedania ludności dla bezpośredniego spożycia.

U w a g a : Instytucje opieki społecznej, za zgodą władzy nadzorczej, mogą również nabywać mięso w taniej jatce pod warunkiem, iż w zakładach tych będzie prowadzona ścisła rejestracja i kontrola nabytego mięsa.

§ 3.

Mięsa końskiego i mięsa przeznaczonego do wolnego obrotu handlowego jako „pełnowartościowe“ lub innych artykułów spożycia lub użytku sprzedawać taniej jatce nie wolno.

§ 4.

Kierownik rzeźni — lekarz weterynaryjny odnośnej rzeźni publicznej przekazuje taniej jatce mięso wymienione w § 1 i decyduje czy należy je sprzedać w stanie surowym, solonym, czy też gotowanym.

§ 5.

Mięso, przekazane taniej jatce, przechodzi pod urzędowe zamknięcie kierownika rzeźni publicznej Nr. 1 i do czasu sprzedaży pozostaje w lokalu taniej jatki w przechowaniu pod odpowiedzialnością dzierżawcy.

§ 6.

Kierownik rzeźni — lekarz weterynaryjny wyznacza czas kiedy należy uruchomić aparat sterylizacyjny i kiedy mięso sprzedać. O czasie sprzedaży mięsa podaje się do wiadomości publicznej na koszt posiadacza (ogłoszenie na tablicy przy wejściu do taniej jatki od strony ulicy Wołowej).

§ 7.

Sprzedaż mięsa w taniej jatce odbywa się pod nadzorem kierownika rzeźni — lekarza weterynaryjnego przez osoby ustanowione z ramienia dzierżawcy taniej jatki. Wolno sprzedać jednemu odbiorcy w ciągu dnia najwyżej 3 kilogramy mięsa lub tłuszczu.

Stan sanitarny lokalu taniej jatki oraz jej urządzeń podlega nadzorowi tegoż lekarza.

§ 8.

Nie wolno sprzedawać mięsa mniej wartościowego (i warunkowo zdatnego) rzeźnikom, masarzom, handlarzom trzody chlewnej i bydła, restauratorom, sklepikarzom, handlującym wyrobami mięsnymi i t. d.

§ 9.

Cenę sprzedaży mięsa, oznakowanego jako mniej wartościowe lub warunkowo zdatne, zależnie od jego wartości odżywczej, ustanawia kierownik rzeźni publicznej Nr. 1, względnie jego zastępca.

Posiadaczowi mięsa przysługuje prawo odwołania się na podstawie § 7 statutu taniej jatki do komisji, powołanej uchwałą Magistratu Nr. 786 z dnia 3. IX. 1931 roku, przy czem ustalona przez komisję cena jest ostatecznie obowiązująca dla posiadacza.

Cena mięsa, oznakowanego jako mniej wartościowe, nie może w żadnym wypadku przekraczać na rzecz posiadacza 50%, cena zaś mięsa warunkowo zdatnego — 43% stawek, przewidzianych cennikiem dla mięsa pełnowartościowego w dniu zajęcia, przy czem stawki dla wołowinybrane są hurtowe normalnego mięsa II gatunku, dla wieprzowiny zaś — stawki w detalu dla wieprzowego mięsa z dokładką.

Łączna cena sprzedaży kilograma mięsa w taniej jatce składa się z kwot, przewidzianych na rzecz posiadacza z doliczeniem w obu wypadkach kosztów unieszkodliwienia danej ilości mięsa, według taryfy przewidzianej § 11 statutu jatki z ewentualnymi zmianami tych kosztów.

Przy ustalaniu przez kierownika rzeźni wagi brutto zajętej i przesłanej do taniej jatki tuszy mięsa wieprzowego należy ustalić wagę brutto słoniny w wysokości 25% w stosunku do ogólnej wagi każdej tuszy.

Wagę netto mięsa przyjętego do taniej jatki ustalają kierownicy rzeźni po potrąceniu na rzecz taniej jatki manco w następującej wysokości:

1. wołowina surowa . .	8%	głowa zaś, wymię i organa wewnętrzne	50%
2. „ gotowana . .	37%		
3. cielęcina surowa . .	4%	głowa zaś i organa wewnętrzne	50%
4. „ gotowana . .	37%		
5. baranina surowa . .	4%	głowa zaś i organa wewnętrzne	50%
6. wieprzowina surowa .	2%		
„ solona . .	10%		
„ gotowana . .	28%		
7. słonina i sadło topione	15%		
„ „ solone . .	6%		
„ „ surowe . .	2%		

Mięso, które nie znajduje nabywcy w terminie wyznaczonym podlega przed dopuszczeniem do sprzedaży ponownemu sprawdzeniu przez lekarza weterynaryjnego, czy nadaje się jeszcze do spożycia i ponownemu ustaleniu ceny niższej na rzecz posiadacza z prawem odwołania się jego do komisji, przewidzianej w § 7 statutu taniej jatki.

Mięso, które nie znajduje nabywcy i ulegnie zepsuciu, zostanie na skutek zarządzenia kierownika rzeźni publicznej Nr. 1 unieszkodliwione (zniszczone) w zakładzie utylizacyjnym tejże rzeźni.

W razie gwałtownej obniżki cen rynkowych, dzierżawcom jatki wolno jest sprzedać zapasy słoniny i mięsa peklowanego oraz szmalcu i mięsa gotowanego po cenach niższych od obowiązujących dla danej ilości, w danym dniu sprzedaży z tem, iż ilość zapasu mięsa (tuszczu) będzie ustalana każdorazowo protokularnie przez komisję lekarzy, kwota zaś straty, poniesionej przez dzierżawców jatki z powodu tej obniżki, będzie pokryta przez

odpowiednią podwyżkę cen taniej jatki na sprzedawane mięso (tłuszcz) w okresie zwyżki cen rynkowych.

Podwyżka ta nie może przekraczać 10% cen obowiązujących w danym dniu.

Przypadającą — zgodnie z § 9 niniejszej instrukcji — na rzecz posiadacza mięsa kwotę ze sprzedaży mięsa w taniej jatce wypłaci kasa jej posiadaczowi za mięso (i tłuszcz) surowe i przeparowane (przetopione) w terminie 7 dni, za mięso zaś (i tłuszcz) solone (peklowane) w terminie 14 dni od daty zajęcia w rzeźni.

Na pierwszym odpisie kwitów przesyłkowych, wydawanym posiadaczowi mięsa, kierownicy rzeźni podawać będą wagę netto po potrąceniu manca oraz, zgodnie z § 9 niniejszej instrukcji, kwotę przypadającą na rzecz posiadacza za 1 kilogram mięsa zajętego, na odpisie zaś drugim i trzecim tych kwitów — wagę brutto i wagę netto oraz cenę łączną sprzedaży 1 kilograma mięsa w taniej jatce.

§ 11.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem przekazania taniej jatki przez Wydział Przedsiębiorstw Miejskich do użytkowania Wydziałowi Zdrowotności Publicznej i obowiązuje do odwołania lub zmian, podanych kierownikowi rzeźni, w trybie przepisowym.

Instrukcja podlega ogłoszeniu w „Dzienniku Zarządu m. Łodzi“.

OKÓLNIK NR. 2.

DO WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW ZARZĄDU MIEJSKIEGO W MIEJSKU

W załączeniu przesyła się w celu wprowadzenia w życie „Instrukcję o archiwowaniu akt zakończonych Magistratu m. Łodzi“, zatwierdzoną uchwałą Magistratu Nr. 13 z dnia 7 stycznia 1933 roku.

Zwraca się uwagę na art. 56 instrukcji, w myśl którego „akta zakończone i przechowywane w kancelariach Wydziałów (Urzędów) mimo upływu dwóch lat od daty ich zakończenia winny być uporządkowane zgodnie z zasadami instrukcji kancelaryjnej i niniejszej instrukcji oraz przekazane do Centralnej Składnicy Akt do dnia 1 października 1933 roku“.

Centralna Składnica Akt zostanie uruchomiona przy Archiwum Akt Dawnych m. Łodzi (Archiwum Miejskie, Plac Wolności Nr. 1, parter) z dniem 1 kwietnia 1933 roku.

Przewidziany w § 23 instrukcji „Wykaz szczegółowy podziału akt na grupy i kategorie“ zostanie sporządzony na podstawie materiałów, jakie Wydziały (Biura, Urzędy) dostarczą Wydziałowi Prezydjalnemu w terminie do dnia 1 kwietnia 1933 roku w porozumieniu z kierownictwem Archiwum Miejskiego.

Łódź, dnia 16 lutego 1933 roku.

Dyrektor Zarządu Miejskiego:

(—) *M. Kalinowski.*

Prezydent miasta:

(—) *B. Ziemięcki.*

OKÓLNIK NR. 3.

DO WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW I BIUR ZARZĄDU MIEJSKIEGO W MIEJSKU

Podaje się do wiadomości wszystkich Wydziałów, Urzędów i Biur Zarządu Miejskiego:

1) że wszelkie kredyty, przewidziane w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33 wygasają z upływem ostatniego dnia okresu obrachunkowego, t. j. z dniem 31 marca 1933 roku;

2) że w okresie ulgowym, który trwać będzie od dnia 1 do dnia 30 kwietnia 1933 roku, Wydziały, Urzędy i Biura Zarządu Miejskiego nie mogą dysponować kredytami, przewidzianymi w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33, a jedynie Wydziałowi Finansowemu przysługuje prawo regulowania zobowiązań, wynikłych z wykonania tego budżetu na podstawie dostarczanych mu w terminie do dnia 31 marca 1933 roku zarządzeń kasowych;

3) że Wydziały, prowadzące instytucje samowystarczalne (P. K.), winny rozrachować należne im sumy na właściwe konta budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33 w terminie nieprzekraczalnym do dnia 31 marca 1933 roku bez względu na wysokość kredytów, jakimi poszczególne Wydziały, Urzędy i Biura Zarządu Miejskiego jeszcze dysponują.

Równocześnie poleca się wszystkim Wydziałom, Urzędom i Biurom Zarządu Miejskiego ograniczenie w miesiącu marcu 1933 roku wydatków do najniezbędniejszych, a w szczególności powstrzymanie się od zakupu ruchomości (inwentarza) oraz materiałów na skład.

Wszelkich bliższych wyjaśnień udzieli na żądanie Oddział Rachuby Wydziału Finansowego.

Łódź, dnia 25 lutego 1933 roku.

Dyrektor Zarządu Miejskiego:

(—) *M. Kalinowski.*

Prezydent:

(—) *B. Ziemięcki.*

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi w myśl art. 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) podaje do publicznej wiadomości, że na mocy art. 9 p. d i art. 21 p. a powołanego wyżej rozporządzenia przystąpił do sporządzenia szczegółowego planu zabudowania części miasta, położonej między ulicami: Przejazd, Piotrkowską, Nawrot i Sienkiewicza.

Z projektem wzmiankowanego planu zainteresowani mogą zaznajamiać się w Wydziale Budownictwa Magistratu m. Łodzi (Plac Wolności Nr. pol. 14 — pok. 47) w terminie od dnia 3 marca 1933 roku do dnia 3 kwietnia 1933 roku w godzinach od 13-ej do 15-ej z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. W terminie zaś od dnia 4 kwietnia 1933 roku do dnia 18 kwietnia 1933 roku mogą interesowani zgłaszać wnioski do Magistratu m. Łodzi w sprawie tegoż planu.

Łódź, dnia 20 lutego 1933 roku.

Magistrat m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 31 sierpnia 1930 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 roku i z dnia 31 sierpnia 1930 roku o regulowaniu cen zbóż chlebowych i jego przetworów oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 607 i Nr. 60 poz. 480) Rozporządzeniu Wojewody Łódzkiego z dnia 8 kwietnia 1929 roku, wreszcie na opinii komisji do ustalania cen, wyrażonej na posiedzeniach w dniu 14 i 20 lutego 1933 roku: niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom miasta Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu Nr. 174 i Nr. 175 z dnia 18 i 21 lutego 1933 roku zostały wyznaczone następujące ceny maksymalne (najwyższe):

NA PRZETWORY ZBÓŻ CHLEBOWYCH ZA 1 KG W DETALU:

1. chleb żytni pytłowy 65%	zł. 0,34
2. 2 kg bochenek chleba żytniego pytłowego	„ 0,68
3. chleb razowy	„ 0,30
4. bułki z mąki pszennej 55% (1 kg winien zawierać 17 bułek o wadze 59 gr każda)	„ 0,85
5. mąka pszenna 55%	„ 0,60
6. „ „ 65%	„ 0,56

NA MIĘSO WIEPRZOWE I WYROBY MASARSKIE ZA 1 KG W DETALU:

1. kielbasa krajana i siekana	zł. 1,80
2. kaszanka	„ 0,80
3. szmalce	„ 2,30

NA MIĘSO WOŁOWE I CIEŁĘCE ZA 1 KG

w h u r c i e:	w d e t a l u:
1. cielęcina normalna	zł. 1,17
2. „ koszerna	„ 1,23
1. cielęcina normalna	zł. 1,38
2. „ koszerna	„ 1,48

W myśl § 10 zacytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych, będą ukarani przez władzę administracyjną I Instancji według art. 4 i 5 wyżej cytowanego Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 3,000 złotych, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych.

Wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Łódź, dnia 25 lutego 1933 roku.

Wiceprezydent m. Łodzi
(—) *Stanisław Rapalski.*

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę 12,000 metrów sześciennych kamienia polnego.

Warunki ogólne oraz wzór umowy i oferty otrzymać można w Wydziale Budownictwa — Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 56, w godzinach od 10—12-ej.

Oferty z oznaczeniem ceny 1 m³ kamienia polnego składać należy w Wydziale Budownictwa pokój Nr. 40 do dnia 21 marca 1933 roku do godz. 12-ej w kopertach podwójnych, zapieczętowanych i zalakowanych pieczęcią firmową z napisem: „**Oferta do przetargu na dostawę kamienia polnego**”, z podaniem nazwy i adresu oferującej firmy.

Koperta zewnętrzna powinna zawierać dowód złożenia wadium do depozytu Magistratu m. Łodzi oraz drugą kopertę, zawierającą podpisane warunki ogólne oraz wzór umowy.

Wadium w wysokości 3% od oferowanej sumy może być złożone w gotówce lub w wartościach, wymienionych w warunkach ogólnych przetargu.

Oferty mogą być składane na całość dostawy lub na jej część, lecz nie mniej, jak 2000 m³.

Otwarcie ofert nastąpi 21 marca r. b. o godz. 12,15 w gmachu Magistratu m. Łodzi, Plac Wolności Nr. 14, w pokoju Nr. 42.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, prawo powierzenia tylko częściowej dostawy, jak również prawo nieprzyjęcia żadnej oferty.

Oferty, nieodpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie, rozpatrywane nie będą.

Łódź, dnia 11 marca 1933 roku.

Magistrat m. Łodzi

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi na podstawie art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 58/25, poz. 411) wzywa p. dr. Leszka Kirkiena, zam. poprzednio w Warszawie — ul. Litewska Nr. 2/18, do zgłoszenia się w biurze Wydziału Podatkowego (Pl. Wolności 2, pokój 23) w godzinach od 8 m. 30 do 12 m. 30, celem odebrania, nadesłanych przez Izbę Skarbową w Łodzi decyzji w przedmiocie odwołań od wymiaru państwowego podatku dochodowego na lata 1926, 1927 i 1928. W wypadku niezgłoszenia się po odbiór wspomnianych dokumentów doręczenie tychże uważa się za skuteczne, jeżeli od ogłoszenia upłynęły 2 tygodnie.

Łódź, dnia 15 marca 1933 roku.

Prezydent
(—) *B. Ziemięcki.*

OGŁOSZENIE.

Cukier Ruchla, zamieszkała w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej Nr. 3, zagubiła potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Szuper Mozes, zamieszkały w Łodzi przy ul. Moniuszki Nr. 10, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Opatowski Majer, zamieszkały w Łodzi przy ul. Solnej Nr. 5, zagubił dyplom rzemieślniczy i potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Inż. Abramowski Maksymiljan, zam. w Łodzi przy ul. Zeromskiego Nr. 23, zagubił koncesję na prowadzenie robót kanalizacyjno-wodociagowych, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Herszkowicz Mojsze, zam. w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej Nr. 1, zagubił portfel z dowodami oraz kartę rzemieślniczą, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Bolesław Wilmański, zam. w Łodzi przy ul. Kilińskiego Nr. 158, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie piekarni, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.